

15/16

MAGAZÍN
DIVADLA DRÁK
A MEZINÁRODNÍHO
INSTITUTU
FIGURÁLNÍHO DIVADLA
SEZÓNA 2015/16

15/16

Vážení příznivci Divadla Drak,

děkujeme Vám za zájem, který o naše divadlo trvale projevujete. Na následujících stránkách Vás zveme k ohlédnutí za sezónou 2015/2016.

V první řadě jsme připravili tři nové inscenace. První z nich, Čert a Bára, vznikla na motivy pohádky Jana Drdy a je dílem hostujícího režiséra Jiřího Jelínka. V lednu 2016 jsme uvedli premiéru komorní inscenace domácího autorského tandemu T. Jarkovský – J. Vašíček O dvanácti měsíčkách, která je určena nejmenším divákům. Na jaře pak měla premiéru velká, celosouborová inscenace O bílé lani z téže dílny, s vynikající hudebnou Jiřího Vyšohlídou. Na mezinárodním festivalu Skupova Plzeň 2016 získal Jiří Vyšohlíd Cenu města Plzně za hudební plán inscenace, inscenace získala také nominaci na Cenu Divadelních novin v kategorii loutkového a výtvarného divadla.

Tradičně jsme spolupořádali tentokrát již 22. ročník mezinárodního festivalu Divadlo evropských regionů a uspořádali 5. ročník mezinárodního setkání uměleckých škol Gau-deamus Theatrum za účasti studentů Katedry alternativního a loutkového divadla DAMU Praha, Katedry loutkového divadla při Národní akademii dramatického umění Aleksandera Zelwerowicze ve Varšavě, Katedry loutkové tvorby Vysoké školy muzických umění v Bratislavě a Ateliérů autorského a fyzického divadla při Divadelní fakultě Janáčkovy akademie muzických umění v Brně. Výsledky čtyřdenního workshopu pod vedením významného britského režiséra a herce Marka Downa byly veřejně prezentovány při zahájení festivalu Divadlo evropských regionů.

Zúčastnili jsme se také řady festivalů u nás i v zahraničí. Z těch tuzemských jmenujme alespoň Spectaculo Interesse v Ostravě, Skupovu Plzeň, festival Divadelní svět Brno, festival Kult Činoherního studia v Ústí na Labem, Festival nonverbálního divadla v pražské La Fabrice či dvojici festivalů pořádaných Divadlem v Dlouhé: Festival 13+ a Dítě v Dlouhé. Za hranicemi pak měli diváci možnost vidět naše inscenace v Izraeli, Dánsku, Turecku, Polsku či Německu. Zúčastnili jsme se také veletrhu PAMS v Soulu v Jižní Koreji.

Vedle dalšího rozvoje interaktivních vzdělávacích programů a rozšiřování nabídky workshopů jsme pod hlavičkou Mezinárodního institutu figurálního divadla zahájili výstavní činnost v prostorách Labyrintu. V sezóně 2015/2016 proběhly výstavy Knowtilus (ve spolupráci s VŠE Praha), Beyus was here!, INTY MY TY Jany Bačové Kroftové a DADA – Téměř neviditelná výstava o důležitých věcech Jana Svobody. 7. února 2016 jsme také uvedli první Nedělání, komponované nedělní odpoledne pro děti

a jejich dospělé, které se okamžitě stalo nedílnou a pravidelnou součástí programu Divadla Drak. Celou řadu dalších aktivit, které se v našem divadle odehrály, či se na nich divadlo podílelo umělecky, technicky nebo organizačně, pak naleznete ještě v závěrečném výčtu na posledních stránkách tohoto magazínu.

Vážení přátelé, děkujeme za Vaši přízeň, kterou jste nám v uplynulé sezóně projevovali, a věříme, že bude mnoho důvodů pro její zachování i pro sezóny příští. Na další setkání s Vámi se upřímně těšíme.

Eliška Finková
ředitelka Divadla Drak a MIFD o.p.s.

Dear fans of Drak Theatre,

We thank you for the interest that you have shown in our theatre, and on the following pages we invite you to look back at the 2015/2016 season. First and foremost we prepared three new productions. Once again we have traditionally co-hosted the 22nd annual international Theatre of European Regions festival, as well as the 5th annual international meeting of theatre schools, Gaudeamus Theatrum. We once again participated in several festivals at home and abroad. In addition to the further development of interactive educational programs and the expansion of the workshop's offer, we have begun exhibition activities under the banner of the International Institute of Figurative Theatre in Labyrinth's spaces or the presentation of organised Sunday afternoons for children and adults entitled Nedělání (Sundaydreaming). Plus you will find a wide range of other activities that took place in our theatre or which our theatre participated in artistically, technically or organisationally in the final list on the last pages of this magazine.

We appreciate the support that you have given us over the course of last season and we trust that it will continue in the seasons to come. We look forward to seeing you again.

Eliška Finková
Director of Drak Theatre and MIFD o.p.s.

OBSAH:

- 4/ Čert a Bára
- 6/ O dvanácti měsíčkách
- 8/ O bílé lani
- 10/ Poznámka na okraj
- 12/ A studánka je plná krve...
- 14/ Festival
- 17/ Labyrint
- 20/ Učíme se navzájem
- 22/ Nový výstavní prostor
- 24/ Nedělání
- 26/ Labyrint světa a raj srdce
- 29/ Přehled sezóny

Čert a Bára / The Devil and Bára

JIRÍ JELÍNEK
A KOL.

Na motivy Jana Drdy. Pohádka o čertech. Pohádka o lásce. Pohádka o setkání. Pohádka o zašlých časech. Pohádka o hezkých chvílkách. Pohádka o štěstí. Pohádka o pohádce.

Kdysi dávno poslali čerta Matlase na svět, aby dělal to, co čerti na světě obvykle dělají. Straší lidí, sbírá duše hříšníků, škodil, kde se dá... Jenže Matlas není zrovna vzorný čert. Do práce se mu dvakrát nechce, a tak si v lese najde opuštěné stavení, kde se skryje, aby měl pokoj od pekla i od lidí. Tam ho ovšem jednoho dne najde Bára, která je tak trochu jiná než ostatní. A navíc je tak mladá a hezká! Žádný div, že okouzlený Matlas si na peklo už ani nevpomene. Jenže peklo si vzpomene na něj a chce si ho vzít zpět. Dokáže ho Bára zachránit? Nebo skončí v pekle i s ním? Nebo už se nikdy neuvidí? Jak tohle celé dopadne?

Autor, režisér a herec Jiří Jelínek je zakladatelem divadla Dno, čtyři roky působil v brněnském Divadle Husa na provázku, v současnosti je na volné noze. Spolupracuje například s pražským Divadlem Minor, s brněnskou Redutou nebo s Městským divadlem Zlín. Za svou tvorbu získal řadu prestižních

ocenění (cena Divadelních novin v kategorii za Alternativní divadlo, ceny Erik za nejlepší loutkovou inscenaci roku, ceny mezinárodních festivalů Skupova Plzeň, Mateřinka a ...příští vlna / next wave).

Hrají / Cast: Václav Poul, Johana Vaňousová,

Barbara Humel, Jan Popela, Pavel Černík,

Námět / Story: Jan Drda

Režie / Director: Jiří Jelínek

Scénografie / Set design: Erika Čičmanová

Hudba / Music: Zdeněk Král

Dramaturgie / Dramaturgy: Tomáš Jarkovský

Asistentka režie / Assisting director: Jana Nechvátalová

Světlo / Lighting: Jan Čipčala

Zvuk / Sound: Jiří Tulach

Technika / Technician: Roman Pěnička, Miloš Zlobický

Vyrobyly dílny Divadla Drak / Made by the Drak

Theatre workshops: Jiří Bareš, Michaela Kudelková,

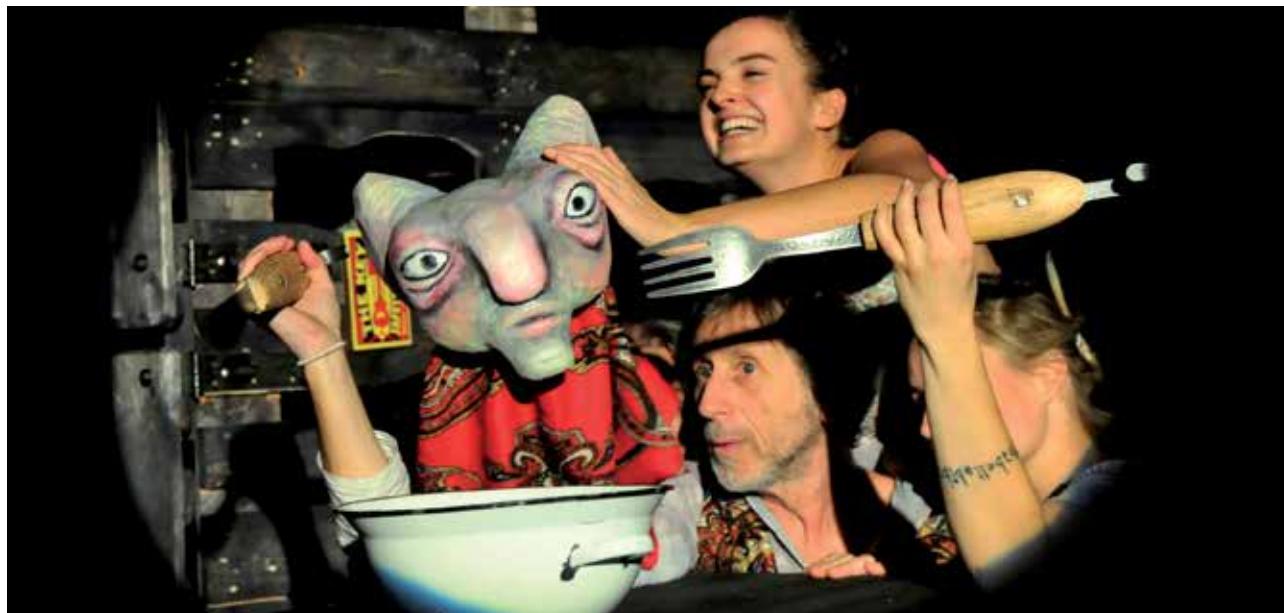
Štěpán Uherka, Tereza Dvořáčková

Inscenace je určena divákům od 6 let.

Délka představení 50 min. Premiéra 10. října 2015.

A fairy tale about devils. A fairy tale about love.
A fairy tale about encounters. A fairy tale about time gone by.
A fairy tale about pleasant moments. A fairy tale about happiness.
A fairy tale about a fairy tale.

Once upon a time the Devil Matlas was sent out into the world in order to do what devils are wont to do in the world. To scare people, to collect the souls of sinners, to spread mischief wherever and whenever he can... But Matlas isn't really a model devil. He doesn't really want to do his work, and so he finds an abandoned hut in the forest where he hides out, away from hell and from people. But one day he is found there by Bára, who is a bit different from the others. Plus she is so young and beautiful! It's no wonder that the enchanted Matlas forgets all about hell. But hell has not forgotten about him and wants to bring him back. Will Bára be able to save him? Or will she end up in hell with him? Or will they never see each other again? How will this all end up?

O dvanácti měsíčkách/ The Twelve Moons

TOMÁŠ JARKOVSKÝ
JAKUB VAŠÍČEK

Pro jahody? V lednu? Není to divné? A není spíš divné, že to nikomu nepřipadá divné?

Maruška žije v malé chaloupce se svou macehou a nevlastní sestrou. Ty se k ní nechovají vůbec hezky. Vrcholem pak je, když nebohou Marušku pošlou na mráz, aby jim přinesla třeba jahody: „A bez nich se nevracej!“ Co si chudák Maruška teď počne? Venku zuří sněhová vánice, psa by nevyhnal a k tomu ten nesplnitelný, hloupý úkol. Každý přece ví, že jahody v lednu nerostou. Nebo už to dávno nikdo neví?

Hraje / Cast: Ivana Bílková
Režie / Director: Jakub Vašíček
Scénografie / Set design: Tereza Venclová
Hudba / Music: Jiří Vyšohlíd
Dramaturgie / Dramaturgy: Tomáš Jarkovský
Světlo, zvuk, technika / Sound, lighting,
technician: Milan Steklík
Vytvořily dílny Divadla Drak / Made by the Drak Theatre
workshops: Jiří Bareš, Michaela Kudelková, Štěpán Uherka

Inszenace je určena divákům od 3 let.

Délka představení 45 min.

Premiéra 16. ledna 2016.

For Strawberries? In January? Isn't that strange?
And isn't it stranger that nobody finds it strange?

Maruška lives in a small cottage with her step-mother and stepsister. They are not very nice to her at all. And worst of all is when they send poor Maruška out into the ice and snow to bring back some strawberries: "And don't come back without them!" Whatever will poor Maruška do now? A blizzard is raging outside, everyone and their dogs are huddled inside, and now she has this silly, impossible chore. Everybody knows that strawberries don't grow in January. Or have they all forgotten?

O bílé lani/ The White Doe

T. JARKOVSKÝ,
J. VAŠÍČEK,
J. VYŠOHLÍD A KOL.

„Jsem důlek čisté svěží vody a postýlka hvězd stříbrná, napít se plaché laně chodí za horkých nocí z mého dna...“
(Jan Skácel)

Královskému páru se narodila dcerka, dali jí jméno Jitřenka. Byla hodná, hezká a rodičům by mohla dělat jen samou radost, kdyby se však nad ní nevznášela zvláští hrozba. Do jejích šestnácti let na ní nesmí dopadnout jediný paprsek slunečního světla, jinak... A tak dal král vystavět zámek bez oken a dveří rozhodnut, že Jitřenku před paprsky uchrání. Jenomže beze světla se žít nedá...

Bílá je barva nevinnosti, neposkvrněnosti, čistoty. Z hlediska biologického je však bílá laň jedním z mnoha příkladů albinismu. Albíni jsou v živočišné říši (a ostatně i mezi lidmi) vzácností, ovšem za tuto výlučnost platí vysokou cenu. Jednak je jejich výrazné zbarvení činí samo o sobě bezbrannějšími a ve volné přírodě ohroženějšími, zároveň však jsou časté případy, kde je stádo nebo smečka pro jejich výlučnost odvrhne. Na druhou stranu jim bývají připisovány výjimečné, někdy až mystické

vlastnosti. S bílou laní tomu není jinak. Stará myslivecká pověra například praví, že střelec, který uloví bílou laň, do roka zemře.

Hrají / Cast: Petra Cicáková, Barbara Humel, Pavla Lustyková, Johana Vaňousová, Milan Hajn, Luděk Smadiš, Václav Poul, Jan Popela, Jiří Vyšohlíd, Milan Ždárský, Pavel Černík, Jan Čipčala, Michal Hledík

Režie / Director: Jakub Vašíček

Dramaturgie / Dramaturgy: Tomáš Jarkovský

Hudba / Music: Jiří Vyšohlíd

Scénografie / Set design: Kamil Bělohlávek, Tereza Venclová

Verše / Verses: Jan Skácel

Pohybová spolupráce / Movement cooperation: Petra Brabcová
Světla / Lighting: Filip Poskonka

Zvuk / Sound: Jiří Tulach

Technika / Technician: Pavel Černík, Jan Čipčala, Michal Hledík
Vyrobeny dílny Divadla Drak / Made by the Drak

Theatre workshops: Jiří Bareš, Štěpán Uherka, Michaela Kudelková, Hana Kopová

Inscenace je určena divákům od 8 let.

Délka představení 50 min. Premiéra 19. března 2016.

The production is based on an original Czech folk tale about a girl who cannot be exposed to daily light until her 16th birthday. The theme touches upon the archetypal motifs of innocence, hunt, or light and darkness. It is an original allegory about the circle of human life, initiation, the clash and magnetism of male and female principle. The centre of action is a forest spring where the whole story is reflected; it is also a source of ubiquitous live music on stage. The score contains original versions of musical verse of a renowned Czech poet Jan Skácel, which highlight the lyrical yet topical quality of the production. "Lyrical tones of strong, almost Janáček-like melodies underpin the musicality of the story. It cannot be ignored that the musical version of Jana Skácel's verses have never sounded so naturally." Petr Mareček, MF DNES

From the biological perspective the white doe is an example of albinism. Albino pay a high price for their exclusivity. On the other hand, they are attributed with exceptional, sometimes even mystical qualities.

Poznámka na okraj k inscenaci O bílé laní

TOMÁŠ JARKOVSKÝ

Svou poznámkou na okraj začnu rovnou hlavním úskalím, s nímž jsme se při zpracování tohoto námětu museli vypořádat. Jakkoli je totiž pohádka O bílé laní či O bílé laňce součástí mnoha sborníků klasických pohádkových příběhů a její kořeny sahají hluboko do dávných folklórních tradic, o pohádce v pravém slova smyslu se vůbec nejedná. Podstatou pohádky je totiž svář či souboj nějak personifikovaného nebo metaforizovaného dobra a zla. Právě zlo ale v tomto příběhu zcela absentuje. Srovnejme si jej s velmi podobnou, příbuznou pohádkou O Šípkové Růžence. V obou případech se jedná o příběhy iniciace dívčí hrdinky, o metaforická podobenství dospívání dívky v ženu, která pracují s archetypálními motivy a symboly. V Šípkové Růžence se však toto hlavní téma odkrývá pomocí jednoduchého dramatického příběhu. Na začátku je provinění rodičů (nepozvou jednu ze sudiček), které vede ke kletbě, jež se naplní a musí být zlomena. Pro Bílou laní to však neplatí.

Není tu žádná vina, žádná záporná postava, žádný vstupní dramatický konflikt. Jitřenčino „prokletí“ není důsledkem ničího provinění, ani trestem, ani odplatou. Ostatně ona kouzelná žába-babička, která „kletbu“ v úvodu formuluje (avšak nezpůsobí!), v závěru Jitřence vydatně pomáhá a těžko tedy může být její antagonistou. Stejně tak Jitřenčino fatální přestoupení stanovených pravidel a předčasné vystavení se slunečním paprskům je jen důsledkem neudržitelných - a zdá se dokonce život, či přinejmenším zdraví ohrožujících - podmínek, v nichž je jí do té doby souzeno žít, a rostoucí touhy po osvobození se z jejich tenat. Ani princ se nechová nikterak nepatřičně, touží-li získat vzácnou trofej, a totéž platí i pro otce, snažícího se za každou cenu chránit svou dceru, či pro matku, která jí i za cenu rizika naopak pomůže se z otcova ochranitelského a zároveň dusivého sevření vyvleknout. Všechny postavy tu tedy jednají v podstatě správně, či lépe řečeno s nejlepší vůlí. To rozehodně není typické ani pro pohádku, ani pro drama. A vyvstává tedy otázka, jak vlastně takový příběh vhodně inscenovat.

Celý příběh je založen na ústřední metafoře, jíž je proměna princezny-dospívající dívky v bílou laní. Proč právě v tu?

V rovině symbolické jednak samozřejmě platí, že bílá barva představuje nevinnost, neposkvrněnost. Představa laně zároveň asociouje něhu, krásu, ale také plachost a jistou nepolapitelnost. Zajímavý (a pro příběh rozehodně podstatný) je ovšem i čistě biologický pohled na věc, neboť albíni jsou v přírodě coby dobře viditelná kořist obzvláště zranitelní. Ve všech možných kulturách jsou pak s albínou spojovány různé pověry, či jsou jim přisuzovány magické vlastnosti. V každém případě z výše uvedeného vyplývá, že tuto metaforu nelze v příběhu ani obejít, ani ji snadno transformovat, má-li si zachovat svou platnost jak ve věcné, tak v symbolické rovině. Stejně problematickou se však jeví i snaha o její doslovou realizaci. Užití loutky se samozřejmě (najmí v loutkovém divadle) přímo nabízí, avšak jaký typ loutky umožňuje znázornění této metafory v celé její přednesené mnohoznačnosti? Nabyl jsme přesvědčení, že sám o sobě žádný, a že je tedy zapotřebí najít pro tentýž fenomén více inscenačních prostředků a ty kombinovat v závislosti na tom, kterou z jejich vlastnosti chceme právě v té či oné situaci akcentovat. Bílou laní se tak střídavě stávají herečka, zrcátko, stylizovaná skulptura a plošné loutky různé velkosti.

Okolo titulní postavy se pak rozprostírá vějíř postav a motivů, jež se dají souhrnně označit (a to je pro pohádku klasického střihu naopak docela příznačné) jako archetypální. Máme tu tři generace žen, vedle Jitřenky ještě matku a babičku, byť ta je jaksi nevlastní a kouzelná. Zajímavé je, že matka sama v úvodu projde svou vlastní iniciaci, kdy si nejprve poněkud nedospěle hraje u lesní studánky² s panenkou z kvítí, aby po narození dcery a v souvislosti se starostmi, které jí dceříno prokletí přináší, rychle dospěla. Dalším pozoruhodným momentem je pak její potřeba opouštět zámecké zdi a „zouvat se z nepohodlných střevíčků“, která se velmi podobá pozdější Jitřenčině touze utéci za světlem. Naopak babička celé dění od počátku pozoruje s nadhledem zkušené ženy, která má obě mladší role dávno odžity, a do samotného dění vstupuje jen velmi uměřeně a z nezbytí (především, aby byla oporou zranitelné Jitřence). Proti třem ženským postavám pak stojí dvě postavy mužské, neméně archetypální. Jednak je tu otec-král, hlava státu i rodiny, rozhodný, razantní, ochotný investovat jakékoli úsilí i prostředky k ochraně vlastní dcery. Některé „jemnosti“, jako například že se mu dcera v jinak navýsost bezpečném sarkofágu dusí a chladne, ho však rázem odsuzují k bezradnosti. Logickým protihráčem krále je pak princ z cizího království – mladý lovec toužící po nejcennější trofeji. Ten znamená pro Jitřenku jednak ohrožení, neboť je jasné, že se své touhy nevzdá, dokud trofej nezíská, a zároveň jedinou naději, protože jen on ji může z jejího „prokletí“ vysvobodit.

Už z rozvržení hlavních postav a jejich vztahů se dá odvodit základní hnací síla celého příběhu (a následně i naší inscenace), jímž je neustálé zápolení mužského a ženského principu, jejich věčný svář i přitažlivost. Tyto principy se zrcadlí i v mnoha dalších motivech, jimiž je příběh provázán: Tma jako ženský princip a světlo jako princip mužský, paprsek i šíp jako falické symboly a naopak studánka jako symbol lůna, z něhož vše vyvěrá. Lov jako metafora mužova usilování o ženu, bolestivé a krvavé zranění jako iniciační moment přerodu dívky v ženu (a ostatně analogicky první lovcův zásah jako jeho iniciační moment). Archetypální původ se dá ale vysledovat

i u motivů, kde je to na první pohled méně zjevné. Kupříkladu žába symbolizuje dlouhověkost až nesmrtelnost a pohané si ji ztotožňovali také s moudrostí (což přesně odpovídá postavě oscilující mezi podobou stařenky a právě žáby). I další svár, který se nad celým příběhem klene, je v přeneseném významu svárem mužsko-ženským. Jedná se o střet civilizovaného, racionálního, patriarchálního světa, jehož hlavou je král, se spontánní (matkou) přírodou, s níž je nikoli náhodou spjata postava stařenky-žáby, do níž nikoli náhodou mají tendenci utíkat obě zbyvající ženské postavy a z níž si opět nikoli náhodou odvede princ Jitřenku zpět na zámek, čili zas do civilizace.

Pohádka O bílé lani je tedy vrstevnatým podobenstvím o koloběhu lidského života, iniciaci, a o sváru i přitažlivosti mužského a ženského principu. Zároveň je však znova třeba zdůraznit, že se nejedná o pohádku v pravém smyslu. Pakliže bychom se přesto rozhodli příběh vyprávět klasickým způsobem, tj. pomocí přímého jednání postav v řetězci dramatických situací, museli bychom přistoupit k razantním úpravám jednotlivých motivů i charakteristik a motivací jednotlivých postav. Tím by se ale původní smysl předlohy zatěmňoval. Proto jsme se rozhodli tento problém obejít a vystavět inscenaci formálně tak, aby chom namísto dramatického deficitu podtrhli lyrický ráz příběhu a jeho metaforický rámec. Forma scénického koncertu nám umožnila svobodně se pohybovat mezi vypravováním, lyrizací vybraných momentů a scénickou realizací několika klíčových dramatických situací. Pro lyrickou stránku inscenace se pak stala určující poezie Jana Skácela. K jejímu zařazení do struktury scénáře nás inspirovala úvodní Uspávanka se studánkou. Protože ale Skácel přinejmenším v jedné linii své tvorby vychází ze stejných motivických zdrojů jako námi zvolený příběh, brzy

jsme objevili celou řadu dalších básní, v nichž se naše vypravování mohlo pozoruhodně zrcadlit. Lidová moudrost a obrazivost se tu tak po našem soudu zcela přirozeně protnuly s přírodní lyrikou skácelovské poezie.

¹ Ani o kletbu se vlastně nejedná. Žába jen vysloví varování.

² Původně tedy spíše tůnky.

Notes on the edge for the production of The White Doe.
The fairy tale The White Doe is a multi-layered fable on the cycle of human life and initiations and on the attraction of the male and female principle. At the same time it is a fairy tale in the true sense, based on the battle between good and evil. If we would have decided to tell the story in a classic manner, meaning using the straightforward behaviour of the characters in a chain of dramatic situations, we would have had to significantly change the individual motifs as well as the characteristics and motivations of the individual characters. This, however, would have obscured the original sense of the story. That is why we have decided to circumvent this problem and present the production formally so that instead of a dramatic deficit it underscores the lyric nature of the tale and its metaphoric framework. The form of a scenic concert enabled us to move freely between narration, the lyricising of selected moments and the scenic implementation of several key dramatic situations. The poetry of Jan Skácel became decisive for the lyrical aspect, since one area of his work is based on the same source motifs as the story we have chosen and his selected verses remarkably mirror our narrative. Thus in our opinion human wisdom and imagery are completely interlaced with the natural lyricism of Skácel's poetry.

A studánka je plná krve . . .

MICHAL ZAHÁLKA

Převzato z časopisu Loutkář

Od svého nástupu do Divadla Drak si tvůrčí duo Vašíček – Jarkovský pravidelně bere látky nečekané či nesnadné: vzpomeňme inscenace Amundsen kontra Scott, posmutněle vyprávějící o tom, jak sebelepší úmysly mohou skončit osudovým krachem, či Princeznu Turandot s dokonale necitelnou titulní hrdinkou. Zrovna tak jejich jarní novinka, O bílé lani, není věru tím nejjednodušším, co lze na divadle vyprávět. Není to tradiční pohádkový příběh v tom smyslu, že by se tu dal hledat princip zásluhovosti anebo boj dobrá proti zlu. Mnohem spíš je to podobenství o pohlavním a citovém dospívání, což je téma, které Jarkovského a Vašíčkův scénář oproti klasickému francouzskému vyprávění madame d'Aulnoy sice nezdostovňuje, ale rozhodně posiluje či přinejmenším podtrhuje zjednodušením příběhu do slova na dřeň.

To v žádném případě neznamená, že by tu nebylo proč a na co koukat. Určujícím prvkem nejen zvukovým, ale také výtvarným je živý orchestr složený z členů souboru, který je rozsazený na jevišti po obou stranách malého vyvýšeného pódia. V pozadí vytvořili scénografové Kamil Bělohlávek a Tereza Venclová šedobíle pruhovanou stěnu (trochu v duchu výmalby sálu Divadla Na zábradlí), na ni celou řadu loveckých trofejí a doprostřed oválný zdobený zrcadlový rám. Vpředu stojí po každé straně jeden mikrofon na stojanu – na první pohled tedy prostředí vytváří atmosféru jakéhosi stylizovaného divadelního koncertu, což je koncept, se kterým v jiné formě Vašíček, Jarkovský a Venclová pracovali už v Minoru v Perníkové chaloupce.

Večer samotný také začíná velice koncertně: ke svým nástrojům usedají hudebníci, k mikrofonům si stoupají zpěvačky, jako poslední a už trochu obřadně přichází autor hudby, multiinstrumentalista a zároveň dirigent tohoto orchestru Jiří Vyšohlíd. Když odpočítá rytmus, hraje se a zpívá zhudebněná Modlitba – jedna z básní Jana Skácela, které tvoří jeden ze základů scénáře a poskytuje (především, ale nejen skrz mnohokrát opakovanou symboliku studánky) až překvapivě přesné motivické zrcadlo vyprávěnému příběhu.

Když dozpívají, promění se jedna ze zpěvaček, Basia Humel, v mladou královnu. V této úvodní části inscenace se výtvarně pracuje s meotarem, s jehož pomocí se nejprve odehraje

rozčeřená hladina studánky (k níž si ona mladá královna, jak nás informuje hlas vypravěče, chodí odpočinout od sešněrovaného světa královského dvora), a následně, díky různým nádobám a barvivům, které vodu barví do zelená a ruda, také docela strašidelná tvář žáby, která se z oné studánky zjeví, aby vyřkla (nejprve královnu a potom králi v podání Milana Ždářského) své proroctví – že se jim narodí dcerka, na kterou nesmí do jejich šestnácti let dopadnout sluneční paprsek, jinak že budou všichni naříkat.

V tu chvíli nechá král zámek zatemnit, přičemž sám překryje ono poloprušitné zrcadlo, na které se ze zadu promítá obraz z meotaru – a poprvé (a nikoliv naposled) se prudce změní výtvarný kód i způsob vyprávění. Královskému páru se narodí dcerka Jitřenka, což je divadelně znázorněno kouzelnickým trikem zjevení osoby za napnutým prostěradlem, a následuje zdrcující sled narozeninových oslav odehraných mechanicky rozjuchanou kutálkou vedenou králem (na činely) a královnou (na tamburínu). Jitřenka, ztvárněná výrazově přesnou Petrou Cicákovou, ve středu toho teroru oslavné žoviálnosti sedí tak nějak nevzrušeně, s přibývajícími léty se líčí a zženštuje bez ohledu na infantilní běsnění, které se odehrává kolem ní.

Jeho vrcholem je mistrovská miniatura Jana Popely a Václava Poula, kteří na jevišti vtrhnou v roli dvou příšerných kšeftmanských klaunů obrážejících dětské oslavy po celé pohádkové říši, bodře se pitvořících, provozujících ten nejotřesnější slovní humor a zpívajících tu nejvlezlejší rádobydětskou píseň, jakou si jen člověk dovede představit. Jejich výstup působí v jinak vcelku něžné poetice inscenace naprosto nepatřičně, poruší i její prostorové rozvržení, když po skončení „vystoupení“ odejdou za doprovodu bardských keců („Po slepičce mně do toho vždycky skočíš. Vždycky. Já ztratím pocit a musím to dohrát jen tak technicky.“) do publika – a tím do naprostého nesnesitelná vygradují Jitřenčino nesnesitelné dospívání beze světla do té míry, že děvče na místě omdlí. Po celou scénu tohoto života zredukovaného na oslavy narozenin ovšem skrz strohou stínochru paralelně sledujeme také věcně laděné dospívání Lovce, kterému jeho otec přednáší zásady lovů.

K omdlelé Jitřence na královu prosbu přispěchá z orchestru na pomoc doktor v podání Ludka Smadiše, který jinak dosud hrál na basu – mladistvý elegán v bílém obleku, který z doktorské brašny vytáhne stepařské boty, použije je jako defibrilátor, teprve potom si je obuje a spustí textařsky (Jarkovský) i hudebně (Vyšohlíd) zdařilou emulaci prvorepublikové swingové písni o tom, že čerstvý vzduch je lék na všechny neduhy. Celé číslo je přitom dokladem toho, jak pečlivě je v inscenaci promylené i to, co vypadá jen jako takový žertovný úkrok stranou: není vůbec náhodou, že Jitřenka poprvé projeví jakýkoliv zájem právě k tomuto sympatickému doktorovi, a zrovna tak není náhodou, že tento doktor si Jitřenky všíma jen když se mu zachce, a jinak si provozuje svou lehce sebevzhlíživou choreografií, zatímco mu pacientka zas a znova omlévala pod nohami.

Královna po doktorově radě strhá papírové zatemnění zámku a Jitřence je dovoleno vyjíždět po nocích v kočáře do přírody, dýchat vzduch a užívat si přírody; král to doprovází senzačním blues na text Skácelovy Modlitby („Studánku dej mi

blízko lesa...“). Je ale jasné, že když Jitřenka okusí náznak života, nemůže jí to stačit, a tak se nevyhnutelně jednou zatoulá moc daleko od kočáru a po dotyku paprsku světla se (díky kouzlu umožněnému polopropustným zrcadlem) promění v bílou laň. Teprve v té chvíli se na scéně viditelně objeví švihácký Lovec (pro Milana Hajna je tento moment zároveň symbolicky parádním vstupem do hradeckého angažmá).

Když bílou laň spatří poprvé, je to moment nesmírně působivé divadelní zkratky: opět tu do hry vstupuje onen paprsek denního světla a metaforické zrcátko na těle laně znázorňuje zrcátko skutečné, kterým laň lovce oslní. Když se poprvé setkají tváří v tvář, je z toho důmyslný obraz uvažování naivních dívek (kořist se tváří v tvář lovci bezestrně zeptá: „Kdo jsi?“) a rádoby světákých chlapců (mladému lovci v okamžiku setkání utkvěje z otcových rad mnohosmyslné „Mysli na nohy“). A když se v lese několikrát potkávají a laň lovci několikrát uteče do bezpečí chaloupky moudré a jaksi blahosklonné stařenky, hraje se k tomu zpoza zrcadlového rámu chytře domyšlené černé divadlo s plošnými loutkami, v němž se lovec schovává za strom, laň takřka komiksově prchá a stopy laní mění v stopy lidské. Princ nakonec laň chytí díky vábení – citoslovce simulovaných zvěřecích kříků se v plošných loutkách změní nejprve na písmena LOVE, láska, a posléze, těsně před osudovým zásahem, na slova LOVEC.

Laň je ulovená, něžný metaforický rámcem protne surový šíp a v hudbě znějí slova Skácelovy Písni o nejbližší vině („Je studánka a plná krve...“). Zdá se, že nevyhnutelný osud byl naplněn a všechno dopadlo špatně, jenže... Na hladině studánky se objeví žába – žába, která na začátku příběhu předpovídala, že jeho dcera bude jednou ráda, že ji král ve vzteku nad vyřízenou věštobu nezabil – a poradí Lovci osudové „No tak ji přece polib.“ A pochmurná osudová balada směřuje (zdánlivě nepřipraveně) ke šťastnému konci, svatbě, kterou na moment naruší jen král se svým vrcholně nevhodným svatebním darem, plastikou bílé laně.

O bílé lani je inscenace, která se tváří velice jednoduše: na první pohled upoutá tím, jak dovedně je vyrobená a kolik je v ní skvělé hudby. Při opakovém zhlédnutí ale člověk objevuje, jak je motivicky provázaná, kolik má v sobě rozličných zdánlivě mimoběžních nápadů a momentů. Jak se třeba ve scénách Lovcova výcviku všichni mužští muzikanti obracejí pohledem k dění, zatímco ženy zůstavají s pohledem před sebe. Anebo jak se v závěrečné písni, Skácelově Rozhovoru, z posledního verše („Která se ve větru klání“) v ozvěně stane teskné laní. Pokládám tu inscenaci za zcela mimořádnou.

From a review in the magazine Loutkář. The White Doe is a performance that looks very simple: at first glance it grabs your intention because of how skilfully it has been prepared and how much great music is in it. Upon repeated viewings, however, a person discovers how the motifs are interwoven and how many different seemingly unrelated ideas and moments it has in it. I consider this production to be absolutely exceptional.

Festival

DOMINIKA ŠPALKOVÁ

Dvaadvacátý ročník Divadla evropských regionů v Draku byl ve znamení tematických dnů, veřejných diskusí a otevřenosti. Divadlo Drak se ve své letošní dramaturgii vrátilo k původnímu významu festivalu, kterým je oslava neboři radostné dny...

Tematické dny a Hydepark

Hlavní novinkou festivalové části v Divadle Drak bylo tematické rozdělení jednotlivých dnů festivalu. Každý den za-stupoval jedno samostatné téma a dohromady vytvářely obraz, který vyjevuje náš názor nejen na současné divadlo pro děti, do-spívající, ale i divadlo obecně. Festivaly v minulosti úzce souvisejely s rituály a setkáváním komunit s uměním. Část festivalových témat tedy byla věnována i pravidelným cyklům a svátkům jako je Slunovrat a Svatojánská noc, které v době festivalu slavíme, a zveme návštěvníky ke společné strávenému času nejen v divadle ale i mimo něj. Každý den v 17h (víkendy v 16h) jsme otevřely náš divadelní Hydepark pro rozpravy o právě aktuálním tématu, polemiky a umělecké intervence.

Mark Down a Gaudeamus Theatrum

Ještě než se rozběhl samotný festival, uskutečnilo se v Draku již popáté Mezinárodní setkání studentů divadelních škol Gaudeamus Theatrum, tentokrát pod vedením britského režiséra a herce Marka Downa, uměleckého šéfa Blind Summit Theatre, který v roce 2012 oživil osmnáctimetrové loutky na zahájení olympijských her v Londýně. Návštěvníci festivalu mohli v loňském roce v Draku vidět jeho inscenaci The Table, která zde sklidila nebývalý úspěch. Výstup ze čtyřdenního workshopu pak bylo možné shlédnout v rámci programu prvního festivalového dne. Ten byl zasvěcen právě studentům a figurativnosti v jejích různých podobách.

Deset dnů, deset témat

Své zastřešující téma měly i všechny další festivalové dny: Autorský přístup v divadle pro děti a do-spívající v instituci i mimo ni bylo téma věnované aktuální tvorbě Divadla Drak a tvorbě nezávislé produkční jednotky Studiu DAMÚZA .

Divadlo jako polis a politikum přineslo ruskou bylinu z budoucnosti, která nebezpečně připomíná současnost – Den Opríčníka souboru Tygr v tísni. Inscenace Slepice není pták, Ukrajina není cizina pak vyprávěla o životech přímo i nepřímo narušených válkou. Následovalo představení inscenace KAR Fekete Seretlek – divadlo objektů a koncert na motivy Anny Kareniny.

V rámci tématu Astronomie a astrologie jsme přivítali progresivní pražskou scénu Studio Hrdinů s česko-islandským projektem Skugga Baldur. Na ten pak navázal komponovaný autorský pořad spisovatelky a dramatičky Daniely Fischerové uvedený v jedinečných prostorách hradeckého planetária, kam jsme diváky od Draku doprovili autobusem.

Den věnovaný performance nám představil a osvětlil význam a druhy performerství nejen v rámci Hyde parku, ale také prostřednictvím významných zahraničních hostů – sólovou inscenací ruského performeru Maxima Isaeva a vystoupením polské skupiny Karbido s inscenací Stolik, která zazářila na festivalu Edinburg Fringe.

Svatojánská noc a DADA boří hranice a otevírají brány mezi světy a nám mimo jiné dovolily představit hradeckému publiku nové mladé pražské scény. Vilu Štvanice, kde působí soubor Tygr v tísni (inscenace Ostrov, kde rostou housle), a Venuši ve Švehlovce, domovskou scénu Chemického divadla, které na festivalu zahrálo inscenaci Na slepičím zámku.

Osmý den byl věnován Vypravěčství. Vedle Naivního divadla Liberec (inscenace Čechy leží u moře) jsme přivítali také Spitfire company s taneční inscenací Vypravěč, v níž se osobní zpověď tanečnice Cecile da Costa zrcadlí v příběhu známé novely Atiqa Rahimi Kouzelný kámen.

Rozličné Formy a formáty představila Katedra alternativního a loutkového divadla DAMU a její klauzurní a absolventské projekty. Hostem Hyde parku byl vedoucí katedry režisér Jiří Havelka.

Poslední festivalový den se nesl v duchu animace. Divadlo b zahrálo divadelní verzi původně filmového příběhu Malý pán. Nedělní, pravidelné odpoledne pro rodiny s dětmi v Labyrintu Divadla Drak, mělo tentokrát podtitul Pohyblivé obrázky. Cirk La Putyka vystoupil s představením své nové inscenace Biograf s Jiřím Kohoutem v hlavní roli. A festival byl slavnostně zakončen skvělým sólovým koncertem Lenky Dusilové.

Ojedinělé zážitky v Draku aneb vzniklo speciálně pro festival

Mezinárodní uskupení NIE původem z Norska vytvořilo speciálně pro festival částečně improvizovanou inscenaci Kabaret Evropa, která zkoumá změnu evropského politického klimatu po nástupu uprchlické krize. Inscenace vznikla na základě skutečných příběhů a rozhovorů s uprchlíky.

Druhým jedinečným projektem festivalové části v Divadle Drak bylo vystoupení člena ruské divadelní skupiny AKHE Maxima Isaeva. AKHE jsou ikonou moskevské a petrohradské nezávislé scény a jejich tvorba je označována jako „unikátní snové divadlo chaosu.“

Ve specifické podobě jsme také představili taneční inscenace Profiart&Studio Matejka&NoD - BOI a Spitfire company - Vypravěč. Obě inscenace byly uvedeny s režisérskými vstupy Matěje Matejky (BOI) a Petra Boháče (Vypravěč), které divákům odhalily nejen zákulí vzniku inscenací, ale také nabídly jedinečnou možnost osobního setkání s těmito významnými režisérskými osobnostmi.

Celý festivalový týden Divadlo Drak hostilo žáky ZŠ Hučák, rodinné školy z Hradce Králové, jejíž výuka probíhá na základě Jenského plánu. Děti zdaleka nebyly jen diváky. Divadlo zkoumaly nejrůznějšími metodami z nejrůznějších úhlů pohledu a využívaly přitom znalosti z mnoha předmětů.

Divadlo Drak představilo novinky uplynulé sezóny

Součástí festivalového programu bylo jako již tradičně i představení nejnovějších inscenací z repertoáru Divadla Drak. O prvním festivalovém víkendu jsme uvedli inscenaci hostujícího režiséra Jiřího Jelínka Čert a Bára, sólovou inscenaci herečky Ivany Bílkové O dvanácti měsíčkách a hudební inscenaci Jaku-

ba Vašíčka, Tomáše Jarkovského a Jiřího Vyšohlídá O bílé lani. A v rámci drakovského Hydeparku byl také představen dramaturgický plán divadla a programové směřování Mezinárodního institutu figurálního divadla v příští sezóně.

Svatojánskou noc jsme oslavili speciálním vydáním Fenoménu Drak – cyklu vzpomínkových večerů věnovanému významným momentům, tématům a osobnostem historie divadla. Pod názvem Kabaret Drak vystoupil soubor divadla a jeho přátel a představil průřez historií písňové tvorby z inscenací legendárních i těch úplně nových.

Dračí pouť aneb víkendy pro celou rodinu

Oba festivalové víkendy byly věnovány rodinám s dětmi. Před Divadlem Drak a v jeho okolí čekal po celý den malé i velké návštěvníky bohatý program – loutkové pohádky Studia DAMÚZA a Divadla u staré herečky, výtvarné dílny, nové dračí atrakce k inscenacím O dvanácti měsíčkách a O bílé lani. O druhém víkendu před Drakem vyrostlo Putovní dětské hřiště festivalu VyšeHrátky a v neděli ožil drakovský Labyrint festivalovým Neděláním.

Divadelní sezóna v Divadle Drak tak opravdu vyvrcholila 21. – 30. 6. 2016 dvaadvacátým ročníkem mezinárodního festivalu Divadlo evropských regionů. V deseti dnech se v Draku odehrálo celkem 58 představení, přivítali jsme zahraniční hosty z 5 zemí (Slovinsko, Polsko, Rusko, Norsko, Velká Británie). Návštěvnost na dvou divadelních scénách byla přes 2500 diváků, venkovní program navštívilo přes 2000 diváků.

Ředitelka festivalového programu Divadla Drak: Eliška Finková, autoři festivalové dramaturgie: Dominika Špalková a Tomáš Žižka. Redakce časopisu Hadrián za Divadlo Drak: šéfredaktor: Tomáš Jarkovský, redaktoři: Bára Etlíková a Vojtěch Bárta. PR festivalu Divadla Drak: Bára Kalinová. Edukativní programy, festivalová produkcí: Anna Hrnečková.

The twenty-second annual Theatre of European Regions festival featured thematic days, public discussions and openness. In this year's production Drak Theatre returned to the original meaning of the festival, which is celebration or happy days. The main news was the thematic division of the individual festival days. Each day was represented by a single theme that, when combined with the others, created an image that expresses our opinion not only on modern theatre for children and youth, but on theatre in general. In the past the festivals were closely linked to rituals and communities encountering art. Some of the festival themes were thus dedicated to regular cycles and holidays such as the solstice and Midsummer, which we celebrate at the time of the festival, and we invite visitors to spend time together both in and outside of the theatre. Each day at 5 p.m. (4 p.m. on weekends) we opened our theatrical Hyde Park for debate on the current theme, polemics and artistic intervention.

A total of 58 productions were performed over ten days in Drak. We welcomed foreign hosts from 5 countries (Slovenia, Poland, Russia, Norway, Great Britain). The number of visitors on the two stages was more than 2500, while more than 2000 people visited the outdoor program.

Labyrint

RADKA SCHMELZOVÁ

Labyrint – Mezinárodní institut figurálního divadla

V roce 1993 byl z iniciativy Josefa Krofty založen Mezinárodní institut figurálního divadla (MIFD) jako výzkumné divadelní centrum zaměřené nejen na fenomén loutky, ale také na spolupráci s dalšími divadly, uměleckými školami a institucemi při rozvoji divadla, které se snažilo být maximálně otevřené moderním divadelním podnětům a důraz byl kladen na práci s hmotou, předměty a loutkami. Institut měl zajišťovat také funkci investorskou a producentskou. Pod jeho záštitou byly pořádány i mezinárodní projekty (Babylónská věž, Korálky z Polárky, Královna Dagmar a Mor na ty vaše rody) a rezidence významných zahraničních souborů (Finsko, Francie, Norsko), které probíhaly ve studiu Amátna. Současné vedení Divadla Drak se v roce 2015 rozhodlo navázat na zmíněnou historii a obnovit MIFD jako platformu pro výzkum a experiment.

Přípravný tým ve složení ředitelka Divadla Drak Eliška Finková, umělecká ředitelka Dominika Špalková, dva odborní poradci Tomáš Žížka (scénograf) a Radoslava Schmelzová (teorie a historie umění) organizoval během roku 2015 pravidelná pracovní setkání v Divadle Drak, která vycházela ze současných manažerských metod strategického plánování, marketingu, public relations, fundraisingu a kreativního myšlení. Cílem těchto konzultací bylo pro MIFD vytvořit strategický plán na období tří let.

Během čtyř pracovních setkání jsme určili základní vizi a záměr „nového Labyrintu“ a to na základě analýzy jeho nynějších i budoucích možností. Hlavním cílem je vytvořit z MIFD funkční jednotku Divadla Drak, která podporuje jeho silnou vizi a jasné poslání. Vybudovat tím zároveň moderní a otevřený prostor, kde se lidé mohou realizovat, který může být přínosem nejen pro Divadlo Drak, ale i město, jeho obyvatele a navázání a prohlubování nadregionální a mezinárodní spolupráce. Použili jsme metody kreativního myšlení, které nám pomohly často i velmi hravým způsobem využít skrytý tvůrčí potenciál rozšířeného týmu (Anna Hrnečková, Jana Nechvátalová, Filip Huml), který umožnil dívat se na složitou problematiku rozvoje výzkumné instituce z mnohdy zcela nového pohledu, který přispěl k realizaci nových projektů Institutu.

Bыло тřeba rozpoznat nejen, jaká jsou očekávání umělců a diváků, ale také jejich obavy, které jsou možnou překážkou rozvíjení spolupráce, návštěvy představení nebo výstav. Jinými slovy, bylo nutné identifikovat potřeby i obavy jednotlivců a teprve z nich definovat, jak široká je společenská nika, kterou chceme oslovoval. Zároveň určit koho oslovovat nechceme, protože to vzhledem k charakteru instituce není možné. Celý tým se shodl na tezi, že teprve na základě takovýchto detailních

znalostí, je možné si budovat důvěru veřejnosti v to, že co instituce nabízí, to také splní.

1

Vyšli jsme z protikladné dvojice TRADICE versus SOUČASNOST, kde je třeba navazovat na paměť, na tradici, kterou divadlo tvořilo, ale směrem k budoucnosti, což neznamená „mizení loutkovosti“ – ale ROZŠÍŘENÍ TRADIC, expanzi a posouvání hranic, práce se specifickou výtvarnou jevištní metaforou.

Reprezentantem strategie je koncept stromu jako živého organismu. Každý vzrostlý strom v krajině potřebuje stabilní kořeny a silný kmen, pnoucí větve představují krátkodobé i dlouhodobé projekty, silné větve tvoří podstatu působení instituce, ty slabší i úplně slabé větvičky během času samy odpadnou.

Koncept

MIFD je vnímán jako STROM

Rozdělený podle prostorů

KORUNA – galerie, ateliér, mozkovna

KMEN – muzeum, knihovna, kavárna

KOŘENY – studio, zázemí

Podle obsahu

KORUNA – divize, výstupy, aktivity, projekty

KMEN – organizační struktura – umělecká rada

KOŘENY – vstupy, zdroje

KORUNA

Divadlo chápeme jako živý organismus stromu s bohatou vnitřní strukturou, jehož korunu tvoří souhrn výstupů jednotlivých subjektů

- Zhodnocení – PR
- Rezidence – sídlo
- Výzkum – laboratoř
- Edukační programy – dílny, workshopy, interaktivní prohlídky muzea
- Komunitní projekty – vytvářené pro komunitu kolem divadla i samotnou komunitou
- Paměť – historie, muzeum, lidé

KOŘENY

Předávají vlivy působící na celý strom, vstupy i zdroje, které ovlivňují chod celého systému a zároveň se jedná o stabilní základy.

- tvůrčí osobnosti
- školy (MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ) od edukačních programů, přes spolupráci na prohlídkách muzea
 - rodina, komunita
- podnikatel, donor, nabídnout možnost stát se přímo součástí struktury
- společensko-politický kontext

Zde přirozeně vyplynulo, že je potřeba proměnit prostory a foyer Labyrintu (asimilace lidí s prostředím – prostředí s lidmi), vytvořit nové zázemí – kuchyně, sprcha, pojízdná kavár-

na. Zvolili jsme heslo „be friendly“, což znamená, že chceme pro návštěvníky vytvořit příjemné místo s domácí atmosférou – knihovna, pohovky.

KMEN

Střed, který dělá strom pevným a silným a buduje zázemí. Proudí v něm míza – energie, což jsou jednotliví lidé v divadle. Sídli tu umělecká rada, která zajišťuje plnění stanovené vize a další rozvoj.

Pro zajištění pravidelné komunikace je nezbytná synergie všech jednotlivců, skupin a týmů. Je třeba stanovit kompetence lidí a určit pravidla spolupráce, aby bylo možné koordinovat všechny činnosti.

Abychom budovali pocit sounáležitosti k divadlu, věnujeme se historii (muzeum), příběhům lidí v něm i kolem něho. Historie vyprávěná jako příběh spjatý s muzeem a lidmi, kteří v Divadle Drak působí.

Rozvržení organizační struktury MIFD

VALNÁ HROMADA

řeší ekonomické otazky a dramaturgické vize.

UMĚlecká RADA

určuje umělecko-pedagogický dosah, neměla by být odříznuta od základního kmene.

PORADNÍ ORGÁNY

- rada starších
- rada nejmladších
- do budoucna: oponenti
- Lektorství, divadelní pedagogika – edukační programy, workshopy.
 - Dramaturgie, intendant – plán sezóny, umělecký program, směřování instituce.
 - Produkce programu – ferman, harmonogram lidí.
 - Tajemník – „oko“ zvenčí.
- Produkce místa – organizace prostoru, místa, věcí.
- Dokumentace, PR – zviditelňování instituce, komunikace s veřejností – web, sociální sítě, publikace aj.
 - Vztah s veřejností – tvář instituce, přímá komunikace s veřejností.
- Supervize – dohled na naplňování umělecké vize, kurátorství.

2

Současný stav a budoucí reálné možnosti

Při druhém setkání jsme se zaměřili na strukturální analýzu současného stavu a reálných možností. K tomu byla použita metoda tzv. analýzy SWOT, tedy definování současných silných a slabých stránek divadla. Byly určeny oblasti, které skýtají příležitost dalšího rozvoje a také vymezeny hrozby, jež by mohly základní cíl Institutu ohrozit a včetně návrhů, jak případné krizové situace řešit.

Výzkum, experimentální tvorba a divadelní pedagogika byly na základě analýz stanoveny jako základní cíle MIFD ve smyslu významné investice do budoucnosti divadelní instituce Drak. Tyto tři složky, jak ukázaly předchozí zkušenosti z pilotních programů (edukativní programy, projekt Labyrint, výstava principu tvorby Josepha Beuyse), se osvědčily jako vzájemně se ovlivňující faktory, jejichž součin napomáhá růstu divadelní instituce komplexně.

3

Fundraising, PR

Na třetím pracovním setkání jsme vymezili fundraising jako soubor činností, které nezaplní onu příslovečnou „díru v rozpočtu“, ale zajišťují udržitelnou existenci organizace. Hlavní strategií nezávislého rozvoje je získávání grantů a dotací, ale současný tým chce stejné úsilí věnovat i získávání podpory z dalších, zejména místních zdrojů. Rádi bychom ostatní přesvědčili, že Institut i Divadlo Drak je potřebnou součástí společnosti, která nejen baví, ale také vzdělává i kultivuje a fundraising je pouhý nástroj, jehož pomocí lze druhé inspirovat, že peníze nejsou vše, nabídnout možnost darovat i svůj čas, zájem a důvěru. Věříme, že místní správa a samospráva, firmy i jednotlivci často chtějí napomoci řešení problémů věcnou podporou, časem, znalostmi i penězi.

Z celkové analýzy PR vyplynulo zjištění, že nelze pracovat pouze s obecným označením široká veřejnost, ale je nezbytné identifikovat potřeby diváka a vymezit průsečík, kde se protínají s nabídkou instituce. Bylo nutné stanovit tzv. persony, tedy identifikovat a popsat, z jakých typů diváků se skládá cílová skupina, na niž se Divadlo Drak orientuje, nejde jen o vzdělanostní, sociální a věkové složení, ale důležité jsou i hodnoty, typy sociálních vztahů a životní styl.

Důležitou etapou bylo tzv. projektové myšlení, v němž bylo detailně analyzováno, jak plánovat připravované projekty v přímé návaznosti na celkovou vybudovanou strategii divadla a institut, čili jak vyhodnocovat vhodnou grantovou příležitost, kam žádost podat a kam ne.

CÍLOVÉ SKUPINY

Děti a rodiče – animační programy Nedělání
(1. neděle v měsíci)

Školy – workshopy a dílny, edukační programy
Generace 20+ – zvýšení zájmu vysokoškoláků
– zapojení do projektů, sociální sítě

Kritici a teoretičtí

Má-li dnes divadlo facebookovou stránku či web, většinou tu informuje o tom, „co bylo a co bude“, což považujeme za nedostačující. Rádi bychom prostřednictvím sociální sítě rozvíjeli vztah s diváky i po skončení kulturní události. Věnovali jsme se způsobům, jak navázat trvalý kontakt s našimi diváky a spolupracovníky a budovat širší komunitu přátel a příznivců.

Branding

Jsme přesvědčeni, že značka symbolizovaná názvem a logem není doménou výrobců mobilů či aut, ale dokáže významně pomoci kulturním institucím. Značka Divadla Drak je dostačeně proslulá, ale Mezinárodní institut figurálního divadla si svoji „značku“ potřebuje znova vytvořit. Chápeme ji jako koncentrovanou zprávu o tom, co děláme, proč a pro koho je to dobré a co od nás lze očekávat. Lze ji přirovnat k formě „gravitace“ přitahující ty pravé diváky a příznivce.

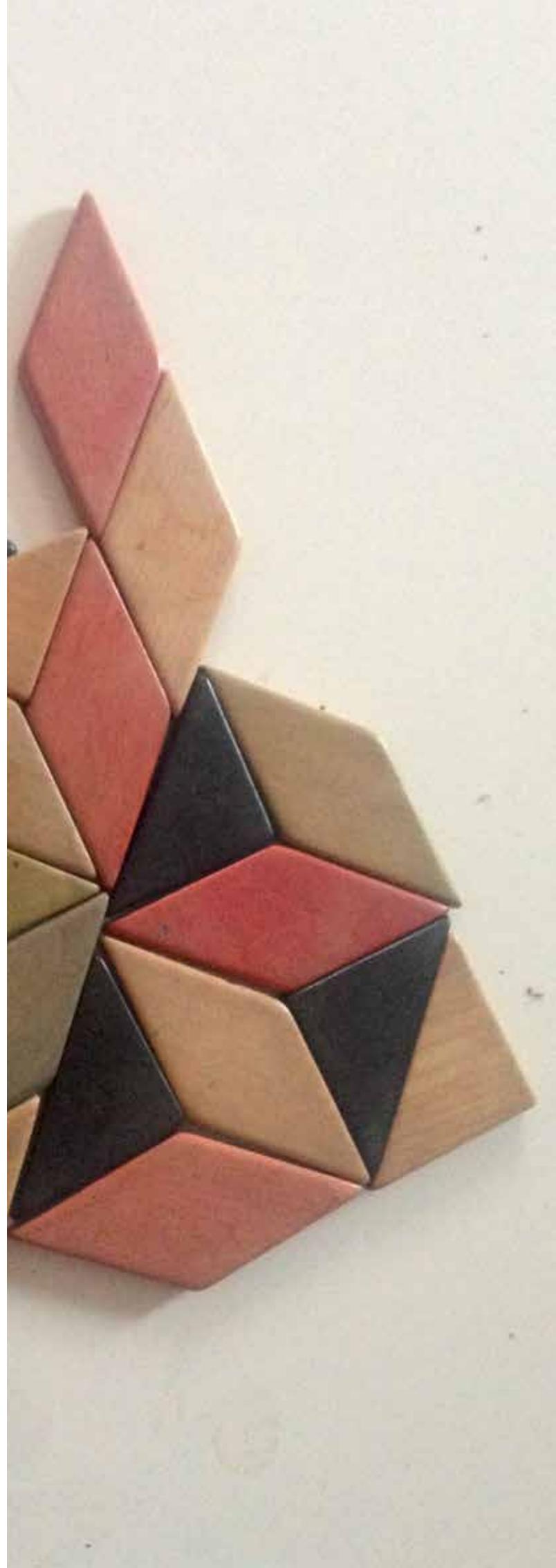
Na základě těchto dílčích analýz rozšířený tým spolupracovníků vypracoval tzv. akční plán, tedy podrobný a přesný časový harmonogram akcí, které se odehrály v roce 2016 a navázaly na pilotní události, interaktivní divadelní a výtvarné projekty (Labyrint světa a ráj srdce, výstava Beuys was here), studijní stáže a rezidenční programy.

Mezinárodní institut figurálního divadla usiluje v souladu se svými nově stanovenými základními cíly o to být významnou základnou pro výzkum se vzdělávací složkou a experiment. Chce důsledně rozlišovat mezi uměleckou praxí jako výzkumem a uměleckou praxí jako produkcí umění. Chce se soustředit na místní komunitu i na mezinárodní spolupráci. MIFD je spojován aktuálně s prostory Labyrintu Divadla Drak, jedná se o centrum, které se nesoustřeďuje jen na expozici loutek, ale především na tvůrce. V roce 2015 jako první krok byl v Labyrintu otevřen nový výstavní prostor, který funguje coby mezioborová komunikační platforma zastřešená institutem, kde se setkávají nejen divadelníci, ale i výtvarníci, hudebníci a jiné tvůrčí profese z Česka i zahraničí.

Radka Schmelzová

Labyrinth – International Institute of Figurative Theatre. In 1993 the International Institute of Figurative Theatre (IIFT) was established on the initiative of Josef Krofta as a theatre research centre oriented on more than just the phenomenon of puppetry, but also on cooperation with other theatres, art schools and institutions for the development of theatre. Its intention was to be as open as possible to modern theatre impulses. The current management of Drak Theatre decided to follow up the aforementioned history and IIFT was reborn as a platform for research and experiments. Over the course of 2015 the preparatory commission organised regular workshops in Drak Theatre, based on the current managerial methods of strategic planning, marketing, public relations, fundraising and creative thinking. The goal of these consultations was to create a strategic plan for IIFT for a period of three years.

The International Institute of Figurative Theatre is now striving to be an important base for research on the educational component and experiments with its new basic goals. It wants to thoroughly differentiate between artistic practice like research and artistic practice as art production. It wants to concentrate on the local community and on international cooperation. IIFT is currently connected to Drak Theatre's Labyrinth spaces, thus it is not a centre that concentrates only on the exhibit of puppets, but primarily on the creative force.

Učíme se navzájem

Anna Hrnečková

Propojování umění a vzdělávání je jedním z podstatných úkolů Divadla Drak. V rámci vnitřní organizace divadla je za tuto oblast zodpovědný Mezinárodní institut figurálního divadla, založený z iniciativy Josefa Krofty v roce 1993. Vedle inscenační činnosti jsou proto nedílnou součástí nabídky divadla nejrůznější vzdělávací programy, dílny a workshopy pro školy od dětí z mateřských škol po studenty škol vysokých, workshopy pro učitele, pravidelná činnost několika mladých divadelních souborů, či třeba klub capoillery. Divadlo také hostí přehlídky dětského a mladého divadla.

Velmi nám záleží na tom, abychom dětem umění pouze „neukazovali“, ale vedli s nimi o něm nepřetržitý dialog. Chceme jim pomocí pochopit, že skrze umění mohou nově pohlédnout na sebe a na svět, ve kterém žijí. Dát jim prostor k vlastní tvorbě, k vyjádření vlastních myšlenek i emocí. Přivést je k tomu, že budou umění považovat za nedílnou součást svého života.

Zároveň nás však také velmi zajímají postřehy dětí, jejich nápady, názory, potřeby. Věříme totiž, že skutečný smysl má propojování umění a vzdělávání teprve ve chvíli, kdy přistoupíme na to, že se vlastně učíme a vychováváme navzájem.

V uplynulé sezóně jsme stálou nabídku tematických tvůrčích programů rozšířili o Vánoční putování, které seznamuje děti z mateřských škol se základními momenty a postavami příběhu narození Ježíše Krista. Děti v něm vstupují do rolí, hrají hry a zpívají koledy. Na konci samy přinášejí Ježíškovi dárek a učí se chápat původní význam vánočního obdarovávání. Využívání divadelní techniky podstatným způsobem podbarvuje sváteční atmosféru dílny, aby si děti kromě nových poznatků odnesly také silný zážitek. Dílnu jsme před Vánoci 2015 realizovali celkem čtrnáctkrát. Přesto nebylo v našich silách uspokojit všechny zájemce.

K výstavě DADA Martiny a Jana Svobodových, kterou bylo v Labyrintu Divadla Drak možné navštívit od června do září 2016, vznikla tvůrčí dílna, která seznamovala děti se vznikem dadaismu a s rysy tohoto uměleckého hnutí. Dříve, než děti vstoupily do vzrušujícího „dada světa“, hledaly spolu s lektory nesmyslnost věcí vážných a smysluplných a naopak smysl těch nesmyslných. Promlouvali jsme spolu tajemnou „dada řečí“, účastnili se „dada tance“ či vytvářeli velkolepou „dada poezii“. Metody dramatické výchovy a v tomto případě také tvůrčího psaní, se nám velmi osvědčily i při zprostředkování kontaktu dětí s výtvarným uměním.

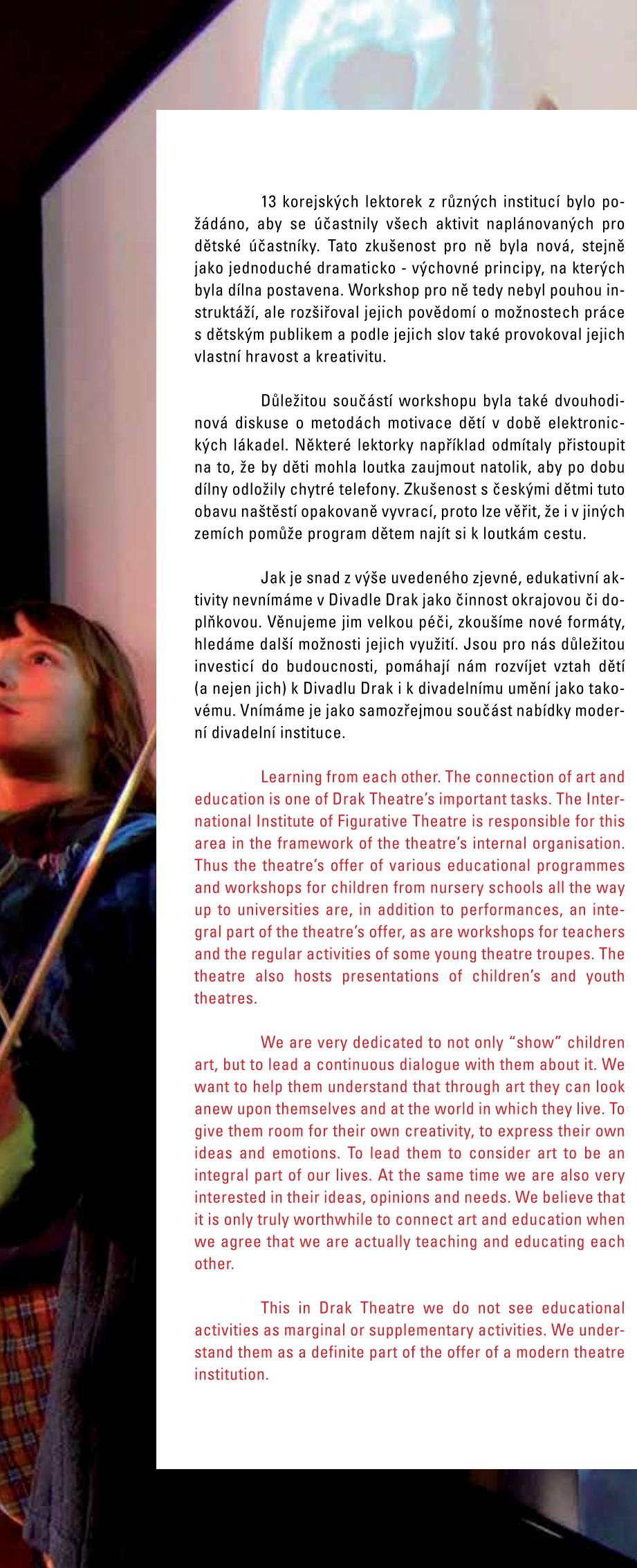
Další novinkou minulé sezóny je program Jak se dívat na divadlo, určený tentokrát ne žákům, ale jejich učitelům. Uvědomujeme si totiž, že jsou to učitelé, kteří mají velký vliv na vkus žáků a jejich schopnost vnímat umělecké dílo. Víkendový seminář nabízí učitelům inspirativní metody přípravy na divadelní představení a jeho následné reflexe, které jsou srozumitelné a přijatelné pro děti na základní škole a přispívají k rozvoji aktivního diváctví žáků. První seminář tohoto typu se konal v listopadu 2016 pod vedením lektorky Divadla Drak Anny Hrnečkové a učitelky dramatické výchovy na SPgŠ v Čáslavi Kláry Fidlerové.

V srpnu 2016 uspořádalo Divadlo Drak první ročník příměstského tábora pod vedením lektorek Anny Hrnečkové a Jany Nechvátalové. Šestnáct dětí ve věku od osmi do třinácti let zkoušelo v prostorách Labyrintu představení o babičce a dědečkovi, kteří se rozhodli splnit si své sny. Ačkoli jsme na zkoušení měli pouhých sedm dní, pustili jsme se s dětmi na tenký led autorského divadla. Nepřipravili jsme si dopředu žádný scénář ani scénografické návrhy. To vše vznikalo až během společné práce. Příběhy a nápadů děti hledaly ve svých rodinách, ale také v ulicích Hradce Králové, kde se ptaly kolemjdoucích na jejich velká přání. Představení potom vznikalo na základě improvizací. Dědečkové a babičky v podání dětí v něm zdolávali osmitisícovku, dirigovali orchestr, zvonili na sídliště na zvonky a hned utíkali, kormidlovali plátkou lodě či přebírali Oskara. Film, za který dědeček Oskara obdržel, byl mimochodem také výtvorem dětí, včetně střihu, designu titulků či loga společnosti Dědafilms.

Děti brzy vytvořily velmi akční a kreativní tým, který bylo těžké „vyhnat“ byť na chvíli z divadla ven za sluníčkem. I v pauzách vytvářely své vlastní dramatické kusy, experimentovaly s hudební a divadelní osvětlením. Po celý týden děti poctivě pracovaly, přinášely zajímavé myšlenky a téma životních snů a stáří se zájmem prozkoumávaly z mnoha úhlů pohledu. Závěrečné představení zahrály s téměř profesionální jistotou a vyrázily dech nejen rodičům, ale i nám. Zdá se tedy, že kromě únavy a silných zážitků, si děti přeci jen z našeho tábora odnesly i nové objevy - o divadle, o světě i o sobě samých.

Stejně jako umělecké aktivity i edukativní aktivity Divadla Drak překračují hranice České republiky. Divadlo Drak dostalo velmi zajímavou nabídku od Institutu umění - Divadelního ústavu: Vytvořit motivační program k výstavě s názvem České loutkové divadlo tříkrát jinak. Výstava je koncipována tak, aby putovala po Českých centrech v různých zemích. Objednaný program, který měl hravě přiblížit výstavu dětem, byl poprvé realizován v lednu 2016 v Koreji, při příležitosti vernisáže výstavy v kulturním domě ABC ve městě Sihung, Soul.

Přípravou dílny a pracovních listů byla pověřena lektorka Divadla Drak Anna Hrnečková. Jejím úkolem také bylo osobně předat dílnu korejským lektorům v rámci jednodenního workshopu a seznámit stručně návštěvníky vernisáže s historií českého loutkového divadla.

13 korejských lektorek z různých institucí bylo požádáno, aby se účastnily všech aktivit naplánovaných pro dětské účastníky. Tato zkušenost pro ně byla nová, stejně jako jednoduché dramaticko - výchovné principy, na kterých byla dílna postavena. Workshop pro ně tedy nebyl pouhou instruktáží, ale rozšiřoval jejich povědomí o možnostech práce s dětským publikem a podle jejich slov také provokoval jejich vlastní hravost a kreativitu.

Důležitou součástí workshopu byla také dvouhodinová diskuse o metodách motivace dětí v době elektronických lákadel. Některé lektorky například odmítaly přistoupit na to, že by děti mohla loutka zaujmout natolik, aby po dobu dílny odložily chytré telefony. Zkušenosť s českými dětmi tuto obavu naštěstí opakovaně vyvrací, proto lze věřit, že i v jiných zemích pomůže program dětem najít si k loutkám cestu.

Jak je snad z výše uvedeného zjevné, edukativní aktivity nevnímáme v Divadle Drak jako činnost okrajovou či doplňkovou. Věnujeme jim velkou péči, zkoušíme nové formáty, hledáme další možnosti jejich využití. Jsou pro nás důležitou investicí do budoucnosti, pomáhají nám rozvíjet vztah dětí (a nejen jich) k Divadlu Drak i k divadelnímu umění jako takovému. Vnímáme je jako samozřejmou součást nabídky moderní divadelní instituce.

Learning from each other. The connection of art and education is one of Drak Theatre's important tasks. The International Institute of Figurative Theatre is responsible for this area in the framework of the theatre's internal organisation. Thus the theatre's offer of various educational programmes and workshops for children from nursery schools all the way up to universities are, in addition to performances, an integral part of the theatre's offer, as are workshops for teachers and the regular activities of some young theatre troupes. The theatre also hosts presentations of children's and youth theatres.

We are very dedicated to not only "show" children art, but to lead a continuous dialogue with them about it. We want to help them understand that through art they can look anew upon themselves and at the world in which they live. To give them room for their own creativity, to express their own ideas and emotions. To lead them to consider art to be an integral part of our lives. At the same time we are also very interested in their ideas, opinions and needs. We believe that it is only truly worthwhile to connect art and education when we agree that we are actually teaching and educating each other.

This in Drak Theatre we do not see educational activities as marginal or supplementary activities. We understand them as a definite part of the offer of a modern theatre institution.

Nový výstavní prostor v Labyrintu Divadla Drak

Dominika Špalková

Divadlo Drak a Mezinárodní institut figurálního divadla v Hradci Králové v roce 2015 otevřel nový výstavní prostor v budově Labyrintu. Smyslem jeho vzniku je vytvořit mezioborovou komunikační platformu zastřešenou Mezinárodním institutem figurálního divadla, kde by se mohli setkávat nejen divadelníci, ale i výtvarníci, hudebníci a jiné tvůrčí profese z Česka i zahraničí.

Beyus was here!

Třídílný pilotní cyklus zahájila výstava Beyus was here! (22. 10. – 13. 12. 2015), která si hrála s principy tvorby jednoho z nejvlivnějších umělců 20. století německého konceptuálního umělce a perfomera Josepha Beuyse (1921 – 1980), který přispěl k reflexi německé společnosti ve vztahu ke 2. světové válce. Výstava byla věnovaná Beuysově tzv. neviditelné skulptuře a jeho pobytu v Hradci Králové v roce 1942, který tu ve školicím středisku Luftwaffe coby devatenáctiletý dokončil výcvik palubního radiotelegrafisty. K této skutečnosti odkazovala v roce 2011 akce studentů Pavla Doskočila z univerzity v Hradci Králové, v jejímž rámci se na Gočárově schodišti objevila street artová nálepka BEYUS WAS HERE autorky Jany Papáčkové.

Kurátorka Radoslava Schmelzová na výstavě představila dílo dvou současných performerů a výtvarníků Adély Součkové, absolventky pražské AVU a drážďanské Hochschule für Bildende Kunste, která se ve své tvorbě vyjadřuje zejména prostřednictvím malby a procesální kresby, a scénografa Tomáše Žížky, jehož předmětem zájmu je především umělecká tvorba v netradičních prostředích a situacích, filmová, dokumentační a audiovizuální práce. Výstava měla podobu jakési laboratoře, v níž tvůrci formou pracovních tabulí, instalací, koláží a světelných projekcí rozpracovali Beuysovu sociální skulpturu.

KNOWtilus: Ponor do vědy až k ostrovu poznání

Po této iniciační výstavě následovalo představení mezioborového projektu KNOWtilus: Ponor do vědy až k ostrovu poznání (15. 12. 2015 – 29. 2. 2016). Společný projekt

Vysoké školy ekonomické v Praze (VŠE) a Akademie múzických umění v Praze (AMU), který probíhal po dobu tří let a zaměřoval se na využití vědy a techniky jako inspiračního zdroje pro uměleckou tvorbu a rozvoj kreativního průmyslu, uvedl jeho iniciátor Tomáš Žížka. Cílem projektu podpořeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci svého Centrálního rozvojového programu bylo hledat způsoby, kterými se dnes k sobě mohou vztahovat věda a umění.

Základem se stala týmová spolupráce studentů z ekonomického, technologického a uměleckého oboru, kteří hledali metody prezentace vědy a výzkumu ve třech lokalitych – specifických regionech se silným industriálním, kulturním a společenským dědictvím. Hledali způsoby a metody jak na místo reagovat nebo jak artikulovat a oživit jeho časem zastřené hodnoty. Výstava retrospektivně uvedla fragmenty nejvýznamnějších událostí z tří let existence projektu coby ponoru skrze industrii, historická centra vědy až po krajinu a její osídlování. K dispozici byly i publikace, jež vznikly jako dokumentace projektu.

Téměř neviditelná výstava o důležitých věcech

Pilotní projekt uzavřelo interaktivní hrací hřiště pro děti nazvané Téměř neviditelná výstava o důležitých věcech (1. 6. 2016 – 5. 10. 2016). Výstavu připravili Jan a Martina Svobodovi jako poctu nejen dětem, imaginaci a humoru, ale také jako dárek všem příznivcům hnutí dadaismu, které v roce 2016 slavilo sto let od svého vzniku. Pro tento interaktivní projekt modifikovali citát Antoina de Saint-Exupéryho: „Co je důležité, je očím neviditelné, uším neslyšitelné, rukám nehmatajelné, chuti nepopsatelné, čichu nezachytitelné, ale pro paměť nezapomenutelné“. Vycházeli z hravé teze, že DADA je stav myslí, a proto byla expozice skoupá na „exponáty“, zato překypovala možnostmi aktivního zapojení návštěvníka.

Výstavní plocha byla rozdělena do sedmi sekcí – herních hnizd, pracujících s jednotlivými smysly, vzpomínkami a hledáním. Každý oddíl byl doplněn o vazbu k dadaismu, ke konkrétním autorům a dílům. Expozici uzavíral meditační koutek s kreslíky, polštáři a dalšími možnostmi sezení a povídání. Návštěvníci byli vybízeni, aby se uvelebili a vzpomněli si co nejdopřebněji na nějakou důležitou událost v jejich životě. Cílem bylo, aby společně vzpomínali a vyprávěli si.

Martina a Jan Svobodovi zde představili velmi zajímavý autorský posun od tzv. doprovodných programů či od lektorské animace v galerii k svébytnému plnohodnotnému programu, který je organickou součástí a nikoli pouhým doprovodem. Nenápadná výuka hrou účastníkům umožňuje poznat (pomocí akce, cílené hry, nadsázky...) problematiku prezentovanou na „oficiální výstavě“ a prolomit onu odtažitou distanci a přivést děti a hravé dospělé k různé míře pochopení důležitých souvislostí. Umožnit jim projít cestu vnímání a poznání, proměnu laiků v milovníky umění.

In 2015 Drak Theatre and the International Institute of Figurative Theatre in Hradec Králové opened a new exhibition space in the Labyrinth building. The idea behind it is to create an interdisciplinary communications platform covered by the International Institute of Figurative Theatre, which could be a meeting point not only for theatre professionals, but also artists, musicians and other creative professions from the Czech Republic and abroad.

The three-part pilot series was launched with the exhibition *Beyus was here!*, which played with the principles of the work of one of the most influential artists of the 20th century, the German conceptual artist and performer Joseph Beuys. In the exhibit curator Radoslava Schmelzová presented the works of two modern performers and artists, Adéla Součková and Tomáš Žížka. This initial exhibition was followed by the interdisciplinary project *KNOWtilus: Submersion into Science to the Island of Knowledge*, a joint project of the University of Economics in Prague and the Academy of Performing Arts in Prague. The pilot project was concluded by an interactive playground for children entitled *The Almost Invisible Exhibition of Important Things*. The exhibit was prepared by Jan Svoboda and Martina Svobodová as an homage not only to children, imagination and humour, but also as a present to all the fans of the Dadaism movement, which celebrated its 100th anniversary in 2016.

Nedělání

Anna Hrnečková

Stálá expozice loutek umístěná v budově Labyrintu si již nějaký čas zjevně žádala o oživení. Labyrint byl od počátku koncipován jako prostor, kde se potkává bohatá historie s pestrou přítomností, kde se jen nezpomíná, ale také tvoří. Muzeum loutek se sice od svého zrodu v roce 2010 lehce proměnilo, uvolnilo částečně místo nové výstavní síně, stále jsme však cítili, že krásné prostory Labyrintu můžeme a máme využívat mnohem více. Zároveň jsme si uvědomovali, že většina našich workshopů a dílen, které hravou formou propojují umění a vzdělávání, cílí zejména na školní skupiny, zatímco rodiny s dětmi zůstávají trochu stranou.

Proto jsme v únoru 2016 vytvořili první Nedělání – nedělní odpoledne pro děti a jejich dospělé. Od té doby uvádíme Nedělání pravidelně jednou za měsíc, ideálně vždy první neděli v měsíci.

Nedělání sestává z mozaiky nejrůznějších aktivit umístěných po celé budově Labyrintu, jako jsou výtvarné dílny, bojovky a jiné hry, zážitkové situace, čtení či vyprávění příběhů, zpívání, pohybové aktivity atd. Vše potom vrcholí komorním představením, kterému je podřízeno téma celého odpoledne. Každá neděle nabízí jiné představení a s ním nové téma i nové aktivity, každé Nedělání je tedy zcela originální a neopakovatelné.

Podstatnými a neúnavnými spolutvůrci Nedělání jsou členové souboru Q10, kteří vystupují v mnoha rolích a starají se také o originální občerstvení na tematickém baru. Velmi si vážíme také pravidelné spolupráce s Městskou knihovnou v Hradci Králové, která vybírá knihy na dané téma a poskytuje je návštěvníkům Nedělání k prohlížení. Občas je také možné zakoupit v rámci Nedělání knihu z Antikvariátu na Rynku. Opět zejména ty, které se vztahují ke zvolenému tématu dne.

První Nedělání v únoru 2016 s názvem Možná přijde i Vinnetou přivedlo děti a jejich rodiče do světa indiánů. Mohli stopovat divou zvěř, tančit kolem ohně, bubenováním přivolávat déšť, lovit medvědy či vyrábět lapač zlých snů. V dalších Neděláních potom oživovali Golema coby alchymisté na dvoře Rudolfa II., vstoupili do bláznivého snu, kde všechno bylo naruby a kde každý uměl létat, oslavovali svátek lásky střílením amorových šípů, natočili animovaný film a ovládli filmové triky coby filmoví průkropníci a jako cirkusoví učni se naučili žonglovat, dělat salto mortale a házet nožem.

V rámci nedělních odpolední jsme zatím uvedli inscenace Vinnetou z Neratova v Orlických horách, Golem a Detektiv Lupa z produkce Studia Damúza, koncert skupiny Andersen, němý film Princ Ahmed s živým hudebním doprovodem a Cirkus Freakus souboru Q10.

Nedělání nám dovoluje potkat se osobně s našimi diváky, pohlédnout jim do očí, pochopit, co je baví a zajímá. Je radost vidět všechny kouty Labyrintu naplněné životem a staré loutky zapojené do příběhů a her. A je také zjevné, jak dobrými diváky jsou děti, které se před představením seznámily s jeho tématem, mohly si s ním hrát a přemýšlet o něm. Nedělání, která doposud proběhla, byla zcela vyprodaná. Pevně doufáme, že tomu tak bude i nadále a že Nedělání v Labyrintu zdomácní.

Tvůrčí tým: Anna Hrnečková, Jana Nechvátalová, Eliška Šustová, Filip Huml a soubor Q10.

Nedělání (Sundaydreaming). We present Nedělání (Sundaydreaming), a Sunday afternoon for children and their adults, once a month. It is comprised of a mosaic of various activities located throughout the Labyrinth building, including artistic workshops, scavenger hunts and other games, role playing, reading or telling tales, singing, physical activities, etc. It all culminates in a small performance that deals with the theme of the entire afternoon. Each Sunday offers a different performance, which also brings new themes and new activities, thus each Nedělání (Sundaydreaming) is entirely original and unrepeatable. This concept enables us to meet with our audience in person, to look them in the eye, to understand what entertains and interests them. It is a joy to see all the corners of the Labyrinth full of life and the old puppets joining in on the tales and games. And it shows just what a great audience children are as they are introduced to the theme before the performance and can play and think about it.

Labyrint světa a ráj srdce

Divadlo Drak a MIFD o.p.s. a Nakladatelství Pavel Mervart vydalo novou dvojjazyčnou publikaci Labyrint světa a ráj srdce.

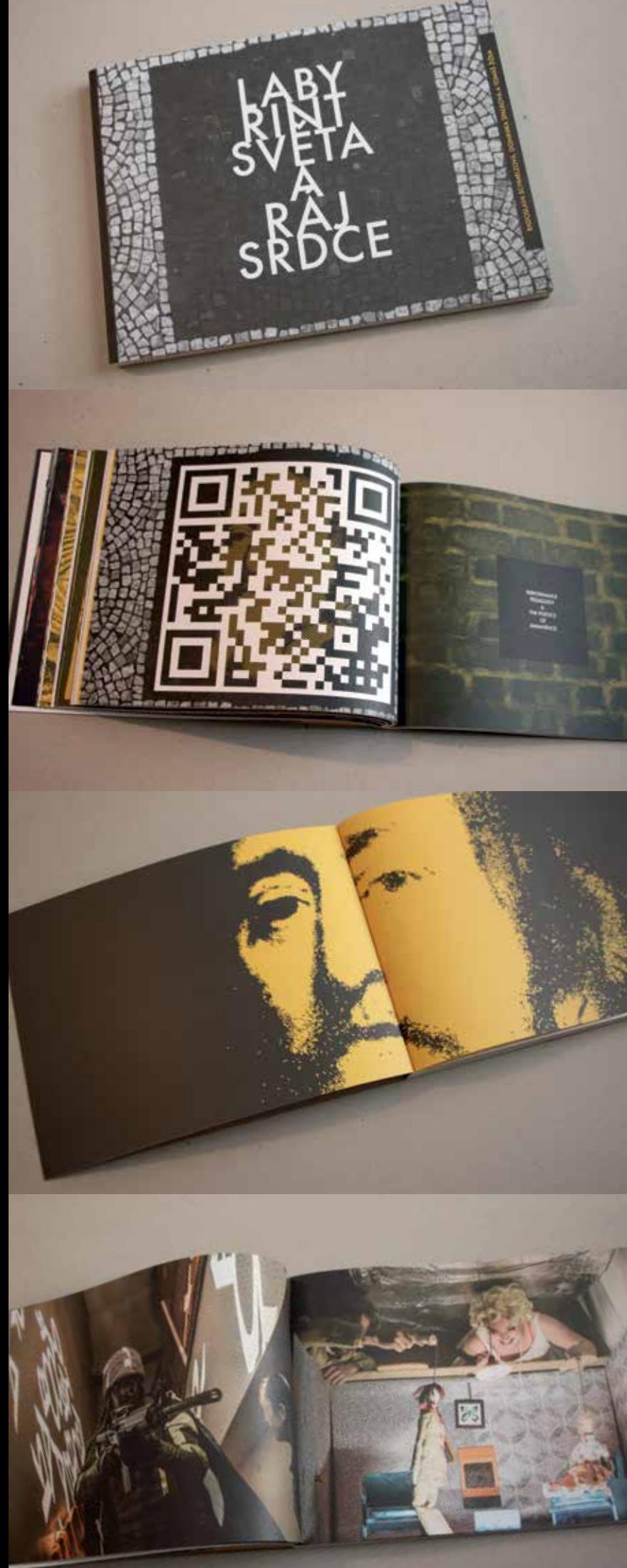
Kniha, jejímiž autory jsou Radoslava Schmelzová, Dominika Špalková a Tomáš Žížka, reflekтуje experimentální divadelní projekt Labyrint světa a ráj srdce, který měl premiéru v březnu 2015 v Divadle Drak. Součástí mnohovrstevného projektu inspirovaného stejnojmenným dílem J. A. Komenského byla netradiční inscenace odehrávající se v celé budově divadla a přilehlého Labyrintu. Svou koncepcí nabízela divákům možnost výběru, s kým se do labyrintu vydají a co uvidí. Projekt zahrnoval také představení dětských herců sledující stejná téma jejich optikou a výstavu reflektující průběh projektu.

Za námět a koncepci inscenace získali v roce 2015 Dominika Špalková, Tomáš Žížka a Ondrej Spišák Cenu Divadelních novin v kategorii Loutkové a výtvarné divadlo.

Publikace nabízí nejen dokumentární fotografie z představení či reflexe diváků, ale také teoretické texty a eseje tvůrců inscenace. V jistém ohledu lze práci na projektu považovat za umělecký výzkum, který v mnoha směrech překračoval hranice, které dětskému divadlu v Čechách podvědomě přisuzujeme. Proto bylo důležité pojmenovat a zaznamenat motivace, metody, pokusy, omyly a objevy tvůrčího týmu. Samotný projekt byl také významným mezníkem pro znovuoživení a obsahové směrování Mezinárodního institutu figurálního divadla, který je důležitou součástí instituce Divadla Drak. Byli bychom rádi, pokud by publikace byla vnímána mimo jiné také jako příspěvek do debaty o možnostech, podobách a budoucnosti českého divadla pro děti a dospívající.

Svými texty do publikace přispěli kromě samotných autorů koncepce (Dominika Špalková, Tomáš Žížka, Radka Schmelzová) a spolutvůrců inscenace (Lucie Dlabola Bulísová, Jan Svoboda a Michal Kindernay, Dragan Stojcevski a Anna Hrnečková) například divadelní teoretici Lenka Dombovská, Vladimír Hulec, režisér Vojtěch Bárta, pedagogové Jana Machálíková a Jan Suk, překladatel Vladimír Mikeš či antropolog Michal Tošner. Součástí knihy je i bohatá fotodokumentace projektu, jejímiž autory jsou Bohdan Holomíček a Ondřej Littera. Graficky knihu zpracoval Jindřich Pavláček.

Knihu je možné zakoupit v Divadle Drak a v knihkupectví Kosmas.

Drak Theatre and MIFD o.p.s. and Nakladatelství Pavel Mervart have published a new bilingual publication entitled *Labyrinth of the World and Paradise of the Heart*. The book, whose authors are Radoslava Schmelzová, Dominika Špalková and Tomáš Žížka, reflect the experimental theatre project *Labyrinth of the World and Paradise of the Heart*, which premiered in Drak Theatre in March 2015. The publication does not only offer photographs documenting the performances and the audiences' reactions, but also theoretical texts and essays by the authors of the production. In a certain respect the work on the project could be considered to be artistic research, which in many ways surpassed the boundaries that we unconsciously ascribe to children's theatre in the Czech Republic. We would be glad if the publication was also perceived as a contribution to debates on the possibilities, forms and future of Czech theatre for children and youth.

Přehled sezóny

Premiéry

Čert a Bára – 10. 10. 2015 / O dvanácti měsíčkách – 16. 1. 2016
/ O bílé lani – 19. 3. 2016

Mezinárodní institut figurálního divadla

MIFD je v rámci vnitřní organizace Divadla Drak spoluzodpovědný za aktivity spojené s nejrůznějšími formami vzdělávacích aktivit, zaštiťuje experimentální umělecké projekty, výstavy, studijní stáže a rezidenční programy. Je také spoluorganizatorem setkání vysokých uměleckých škol Gaudeamus Theatrum.

V září 2015 započala půlroční rezidence studentky JAMU Jany Nechvátalové, která potom zůstala na v Divadle na pozici divadelní lektorky.

Od září 2015 do února 2016 proběhla stáž studentky VŠMU Bratislava Lucie Pohronské v rámci programu Erasmus, vystupem stáže bylo její autorské představení.

V květnu 2016 proběhla ve Studiu Divadla Drak rezidence studentů KALD DAMU - loutkoherecký workshop, který vedl herec divadla Václav Poul.

Nedělání

Nedělání sestává z mozaiky nejrůznějších aktivit umístěných v budově Labyrintu Divadla Drak - výtvarné dílny, kolektivní hry, pokusy, zážitkové situace, předčítání, i poskytnutí prostoru k vlastní tvorbě dětí. Součástí Nedělání bývá pokaždé jiné komorní představení, které určuje téma celého odpoledne.

Vzdělávací programy

Divadlo Drak má širokou nabídku interaktivních vzdělávacích programů, kterou dále rozšiřuje. Stálou nabídku doplňují programy na míru konkrétní skupině. V sezóně 2015/16 bylo realizováno 71 dílen a workshopů pro žáky škol mateřských, základních a středních.

Divadlo navštívili v rámci exkurzí také studenti vysokých škol, zabývajících se zejména divadelní edukací (JAMU, DAMU, Pedagogická fakulta ZČU v Plzni). Pokračovala také spolupráce s UHK, která v prostorách muzea loutek realizovala závěrečné praktické zkoušky studentů pedagogické fakulty formou interaktivního motivačního programu.

Vedle programů pro školy se v listopadu 2016 konal poprvé akreditovaný seminář pro učitele, zaměřený na metody přípravy žáků na představení a jeho následné reflexe. Vznikl nový program pro MŠ Vánoční putování a dílna k výstavě DADA.

V lednu 2016 vytvořilo Divadlo Drak motivační program a pracovní listy k výstavě loutek instalované v Soulu, Korejská republika.

V době letních prázdnin se konal první ročník příměstského divadelního tábora. Šestnáct dětí během jednoho týdne vytvořilo představení o dědečkovi a babičce, kteří se rozhodli splnit si své sny.

LAB

Při Divadle Drak působí dva středoškolské divadelní soubory - Q10 a PSJG. Lektorem je herc divadla a absolvent DAMU a Pedagogické fakulty Filip Huml. Soubory úspěšně reprezentují divadlo na celostátních přehlídkách amatérského divadla.

Festivaly vlastní

V červnu 2016 proběhl již XXII.ročník mezinárodního divadelního festivalu „Divadlo evropských regionů“ a V. ročník Gaudeamus Theatrum / Mezinárodní setkání uměleckých škol – Katedry alternativního a loutkového divadla Divadelní fakulty Akademie muzických umění v Praze, Katedry loutkového divadla při Národní akademii dramatického umění Aleksandera Zelwerowicze ve Varšavě, Katedry loutkové tvorby Vysoké školy muzických umění v Bratislavě a Ateliéru autorského a fyzického divadla při Divadelní fakultě Janáčkovy akademie muzických umění v Brně.

Výsledky čtyřdenního workshopu pod vedením britského režiséra a herce Marka Downa byly veřejně prezentovány při zahájení festivalu Divadlo evropských regionů.

Účast na festivalech v ČR

Mezi ploty – Praha

Spectaculo Interesse – Ostrava

Festival divadelní svět Brno (říjen 2015, květen 2016)

Festival KULT – Činoherní studio Ústí nad Labem

Spolek Vojan – Libický divadelní podzim – Libice nad Cidlinou

Divadlo v Dlouhé – Festival 13+

Divadlo v Celetné – festival Loutky v Celetné

Divadlo Rokoko – Festival vánočních her

Filmový festival Zlín

Divadlo v Dlouhé – festival Dítě v Dlouhé

Skupova Plzeň

Loutkářská Chrudim

La Fabrika – Festival nonverbálního divadla, Praha

Zahraniční zájezdy

Izrael – Jerusalem

Veletrh PAMS – Jižní Korea – Soul, účast zástupce divadla

Dánsko – Silkeborg

Polsko – Gliwice

Turecko – Izmir

Německo – Bochum, Essen

Polsko – Bielsko – Biala

Polsko – Lodž

Výstavy v galerii Divadla Drak – Labyrinth

- Beyus was here!
- Knowtilus – ve spolupráci s VŠE Praha, art management
- Jana Bačová Kroftová – INTY MY TY
- Jan Svoboda – DADA – Téměř neviditelná výstava o důležitých věcech

Ceny

Výroční ceny Hradce Králové
Nominace na Hradeckou múzu za projekt „Labyrinth světa a ráj srdce“
Cena Divadelních novin v kategorii Loutkové a výtvarné divadlo – Dominika Špalková, Tomáš Žížka, Ondrej Spišák – za námět a koncepci inscenace Labyrinth světa a ráj srdce
Nominace na Cenu Divadelních novin v kategorii Loutkové a výtvarné divadlo – Tomáš Jarkovský, Jakub Vašíček a Jiří Vyšohlíd za autorství inscenace O bílé laní.

Ostatní činnost

- Vítání občánků – ve spolupráci s Městem Hradec Králové • Fenomén DRAK – v rámci festivalu Divadlo evropských regionů uveden „Kabaret Drak“ • Divadlo Drak úzce spolupracuje s hradeckými MŠ, ZŠ, ZUŠ, gymnázií, UHK, speciálními školami a zařízeními (Daneta) • Vydání publikace „Labyrinth světa a ráj srdce“ o stejnojmenném jedinečném projektu, který byl v divadle uveden na jaře 2015 • Občasník – „Magazín Divadla Drak“ – časopis o aktualitách i vzpomínání • DRAK čte dětem – v rámci cyklu Celé Česko čte dětem – pravidelná odpoledne, kdy herci divadla a jejich hosté četli úryvky ze svých oblíbených knih • Předplatné pro dospělé diváky na večerní produkci • V rámci oslav 150. výročí Bitvy u Hradce Králové byla v obnovené premiéře uvedena inscenace „U kanonu stál“ • Představení a workshop pro děti z uprchlíckého tábora v Jezové • Výstava o loutkovém divadle – Sladovna Písek • V rámci projektu ČT „Rok regionálních divadel“ – natočen záznam představení Poslední trik Georgese Méliése

AKCE, PRO KTERÉ DIVADLO POSKYTOLO PROSTORY A TECHNICKÉ ZÁZEMÍ – PRONÁJMY, NEBO SE PODÍLELO UMĚLECKY:

- Song fest – Vítání roku opice
- Jiné jeviště o.s. – spolupráce při divadelní tvorbě ve specifické sociální skupině – „Vinnetu“ – Sdružení Neratov a Chráněné bydlení Domov amatérského divadla, pořadatel Impuls Hradec Králové
- mezikrajová přehlídka OTEVŘENO – pořadatel Evropské centrum pantomimy Neslyšících
- Východočeská loutkářská přehlídka – Dětská scéna – Impuls HK
- PRKNA – festival hudebního divadla studentských souborů – pořadatel Hudební mládež ČR
- Rotary klub
- Muzejní noc

- Entrée k tanci – pořadatel HKVS s.r.o.
- Den scénického tance – Taneční studio Honzy Pokusila
- festival Play Fair – podpora projektů pro seniory
- Jazz goes to Town – jazzový festival, pořadatel Kontrapunkt
- Noc divadel
- katedra slavistiky UHK – uvedla inscenaci ve Studiu
- úzká spolupráce s RC Amátkou
- hosté: Lucie Bulisová – scénické čtení, Jarmila Vlčková – Tygr Bábovek, Divadlo DNO – CokoLIVE, Naivní divadlo Liberec
- Až opadá listí z dubu, Lucie Pohronská (stážistka) – Ak sa bojíte samoty, Roxy – Dvojí domov (režie Jan Nebeský), Alfa Plzeň – Spadla klec koncerty - Skupina DVA, Terne Čhave, Dragon's Brew, Hm..., Zuby nehty, Neřež, Už jsme doma

Příšli

Od začátku sezóny se rozrostl tým jevištní techniky o Jana Čipčálu a Michala Hledíka.

V lednu jsme přivítali nového člena souboru Milana Hajna, hradeckého rodáka, absolventa Katedry alternativního a loutkového divadla pražské DAMU, kde studoval v ateliéru doc. Marka Bečky. Před příchodem do Draku působil v plzeňském divadle Alfa, kde spolupracoval např. s uměleckým šéfem Tomášem Dvořákem, s hostujícími režiséry Radovanem Lipusem, J. A. Pitínským, či se současnými drakovskými kolegy J. Vašíčkem a T. Jarkovským.

V lednu se také po mateřské dovolené do souboru vrátila herečka Pavla Lustyková a nastoupila také nová divadelní lektorka Jana Nechvátalová. V březnu pak v umělecké krejčové Haně Kopové získaly novou posilu také naše dílny.

Odešli

K 31. 10. ukončila po čtyřech letech svůj pracovní poměr v Draku a na volnou nohu odešla umělecká krejčová Tereza Dvořáčková.

V březnu soubor opustil jeho dlouholetý člen, herec Radomil Vávra. V divadle působil 19 let (od r. 1997), hrál v bezpočtu inscenací a na řadě z nich se podílel i autorsky, například jako autor písňových textů. Z inscenací, které jsou stále na repertoáru, účinkoval ve sněhurkovské variaci Jak si hrají tatínkové režiséra Josefa Krofty, v Poslední triku Georgese Méliese Jiřího Havelky, inscenaci Ikaros, Podivuhodném cirkuse dr. Tarzana, v projektu Labyrinth světa a Ráj srdce či poslední Princezně Turandot.

K 30. 6. se pak s divadlem rozloučili také Irena Ducháčová a Lukáš Marek. Irena Ducháčová v divadle působila od roku 2009, naposledy pracovala jako správkyně depozitáře loutek, průvodkyně a recepční v muzeu Labyrinth. Lukáš Marek byl v Draku zaměstnán od roku 2012 jako jevištní technik.

Overview of the season

Premieres

The Devil and Bára – 10. 10. 2015 / The Twelve Months – 16. 1. 2016 / The White Doe – 19. 3. 2016

International Institute of Figurative Theatre

Within the internal organisation of the Drak Theatre the IIFT is co-responsible for activities connected with various forms of educational activities and sponsors experimental artistic projects, exhibits, study programmes and residential programmes. It is also the co-organiser of the Gaudeamus Theatrum meeting of theatre schools.

The half-year residence of Janáček Academy of Music and Performing Arts student Jana Nechvátalová began in September 2015. She subsequently stayed on in the Theatre in the position of Theatre Instructor.

A study internship of students from the Academy of Performing Arts in Bratislava took place from September 2015 to February 2016 as part of the Erasmus programme, with an original performance resulting from the internship.

A residence of students from Prague's Academy of Performing Arts' Department of Alternative and Puppet Theatre took place in May 2016 in Drak Theatre's Studio, led by the theatre's actor Václav Poul.

Sundaydreaming

Sundaydreaming comprised a mosaic of a wide variety of activities located in Drak Theatre's Labyrinth building – artistic workshops, collective games, experiments, role playing and reading, with room for the children's own creativity. Sundaydreaming always includes a small performance, which is determined by the theme of the entire afternoon.

Educational programmes

Drak Theatre has a wide offer of interactive educational programmes, which continue to expand. The regular offer is supplemented by programmes tailored to a concrete group. In the 2015/16 season there were 71 workshops held for students of nursery, elementary and high schools.

Students of universities involved primarily in theatrical education (Janáček Academy of Music and Performing Arts, Theatre Faculty of the Academy of Performing Arts, Faculty of Education of University of University of West Bohemia in Plzeň) also visited the school as part of a tour. It also cooperated with the University of Hradec Králové, which held the concluding exams in the spaces of the puppetry museum for students of the Faculty of Education in the form of an interactive motivational programme.

In addition to programmes for schools, the first accredited seminar for teachers, oriented on the method for preparing students for performances and their subsequent

reflexes, took place in November 2016. A new programme for nursery schools, Christmas Journey, and a workshop for the DADA exhibit were created.

In January 2016 Drak Theatre created a motivational programme and worksheets for the exhibition of puppets installed in Seoul, the Republic of Korea.

The first annual theatre day camp took place during the summer holidays. Over the course of one week sixteen children created a performance about a grandma and grandpa who decided to fulfil their dreams.

LAB

Two high-school theatre troupes operate at Drak Theatre - Q10 and PSJG. The instructor is theatre actor and Academy of Performing Arts and Faculty of Education graduate, Filip Huml. Successful representation of theatre at country-wide amateur theatre presentations.

Own festivals

In June 2016 the 22nd annual international theatre festival, "Theatre of European Regions", took place as did the 5th annual Gaudeamus Theatrum / International Meeting of Theatre Schools (The Department of Alternative and Puppet Theatre at the Theatre Faculty of the Academy of Performing Arts in Prague, the Department of Puppet Theatre at the Aleksander Zelwerowicz National Academy of Dramatic Art in Warsaw, the Department of Puppet Arts at the Academy of Performing Arts in Bratislava and the Atelier of Original and Physical Theatre at the Theatre Faculty of the Janáček Academy of Music and Performing Arts Brno).

The results of the four-day workshop under the direction of the British director and actor Mark Down were publicly presented during the launch of the Theatre of European Regions festival.

Participation in festivals in the Czech Republic

Mezi ploty – Prague

Spectaculo Interesse – Ostrava

Theatre World Festival Brno (October 2015, May 2016)

KULT Festival – Činoherní studio Ústí nad Labem

Spolek Vojan – Libický Theatre Autumn - Libice nad Cidlinou

Divadlo v Dlouhé – Festival 13+

Divadlo v Celetné – Puppets in Celetná Festival

Divadlo Rokoko – Festival of Christmas Plays

Zlín Film Festival

Divadlo v Dlouhé – Children in Dlouhá Festival

Skupa's Plzeň

Loutkářská Chrudim

La Fabrika – Festival of Nonverbal Theatre, Prague

Foreign tours

Israel – Jerusalem

PAMS Fair – South Korea – Seoul, participation of theatre representatives

Denmark – Silkeborg

Poland – Gliwice

Turkey – Izmir

Germany – Bochum, Essen

Poland – Bielsko-Biala

Poland - Lodz

Exhibitions in Drak Theatre's gallery – Labyrinth

- Beyus was here!
- Knowtilus – in cooperation with VŠE Praha, art management
- Jana Bačová Kroftová – INTY MY TY
- Jan Svoboda – DADA – The Almost Invisible Exhibition of Important Things

Awards

Annual Hradce Králové Awards

- Nomination for Hradec Muse award for the "Labyrinth of the World and Paradise of the Heart" project
Divadelní noviny award in category of Puppet and Art Theatre – Dominika Špalková, Tomáš Žížka, Ondrej Spišák – for story and conception of production: Labyrinth of the World and Paradise of the Heart
Nomination for Divadelní noviny award in category of Puppet and Art Theatre – Tomáš Jarkovský, Jakub Vašíček and Jiří Vyšohlíd for original production The White Doe

Other activities

- Welcoming citizens – in cooperation with the City of Hradec Králové • DRAK Phenomenon – presented "Cabaret Drak" as part of the Theatre of European Regions festival • Drak Theatre works closely with Hradec nursery schools, elementary schools, high schools, special schools and facilities (Daneta) • Publishing of "Labyrinth of the World and Paradise of the Heart" publication on the unique project of the same name that was presented in the theatre in the spring of 2015 • "Drak Theatre Magazine" – a magazine on news and recollections • DRAK reads to children – as part of the All of the Czech Republic Reads to Children series – a regular afternoon, where the theatre actors and their guests read excerpts from their favourite books • Subscriptions for adult theatregoers for evening productions • The production of "The Cannoneer" was presented as a renewed premiere as part of the celebration of the 150th anniversary of the Battle for Hradec Králové • Performances and workshops for children from the refugee camp in Jezov • Puppet theatre exhibition – Sladovna Písek Performance of Georges Méliés' Last Trick recorded for Czech Television's "Year of Regional Theatre" project

EVENTS FOR WHICH THE THEATRE PROVIDED SPACE AND TECHNICAL FACILITIES – FOR RENT OR CONTRIBUTING ARTISTICALLY:

- Song fest – Welcoming the Year of the Monkey
- Jiné jeviště o.s. – cooperation on theatrical work in a specific social group – "Winnetou"
 - Sdružení Neratov and Chráněné bydlení Domov
- AUDIMAFOR – countrywide amateur theatre competition, organiser Impuls Hradec Králové
- Interregional OTEVŘENO (OPEN) presentation – organised by the European Pantomime Centre of the Deaf
- East Bohemian Puppet Show – Children's stage - Impuls HK
- PRKNA – The musical theatre festival of student troupes – organised by Jeunesses Musicales Czech Republic
- Rotary Club

- Night of Museums
- Dance Entrée – organised by HKVS s.r.o.
- Day of Scenic Dance – Honza Pokusil Dance Studio
- Play Fair festival – support of projects for seniors
- Jazz Goes to Town – jazz festival, organised by Kontrapunkt
- Night of the Theatres
- Department of Slavic Studies at University of Hradec Králové – performed production in the Studio
- Close cooperation with RC Amátka
- Guests: Lucie Bulisová – scenic reading, Jarmila Vlčková – Tiger Sissy, Divadlo DNO – CokoLIVE, Naivní divadlo Liberec – When the Leaves Fall from the Oak, Lucie Pohronská (intern) – Fear of Solitude, Roxy – Dual Home (directed by Jan Nebeský), Alfa Plzeň – Jig!
- Concerts - DVA, Terne Čhave, Dragon's Brew, Hm..., Zuby nehty, Neřež, Už jsme doma

Comings

Jan Čipčala and Michal Hledík joined the stage technicians' team since the beginning of the season.

In January we welcomed a new member of the troupe, Milan Hajn, a native of Hradec Králové and graduate of Prague's Academy of Performing Arts' Department of Alternative and Puppet Theatre, where he studied in the atelier of Marek Bečka. Before coming to Drak he worked in Plzeň's Alfa Theatre, where he cooperated with the Artistic Manager Tomáš Dvořák, with guest directors Radovan Lipus and J. A. Pitinský, and with his current Drak colleagues, J. Vašíček and T. Jarkovský.

Actress Pavla Lustyková also returned to the troupe in January following her maternity leave, joined by the new theatre instructor Jana Nechvátalová. In March our workshops also got a new colleague with the arrival of artistic tailor Hana Kopová.

Goings

On 31 October artistic tailor Tereza Dvořáčková left after four years of working in Drak to freelance.

In March a long-standing member of the troupe, actor Radomil Vávra, left Drak. He worked in the theatre for 19 years (since 1997), acting in countless productions and also contributing as an author to some of them, for example as a composer of song lyrics. From those productions that are still in the repertoire, he acted in the Snow White variation How Daddy's Play by director Josef Krofta, in Jiří Havelka's Georges Méliés' Last Trick, in the productions of Icarus, Doctor Tarzan's Marvellous Circus, in the Labyrinth of the World and Paradise of the Heart project and in the last Princess Turandot.

Then on 30 June Irena Ducháčová and Lukáš Marek also departed from the theatre. Irena Ducháčová had been working in the theatre since 2009, last working as the Administrator of the Puppet Depository and Receptionist in the Labyrinth Museum. Lukáš Marek had been in Drak since 2012 as a Stage Technician.

